

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õigusloomega seotud konsolideeritud dokument

21.11.2013

EP-PE_TC1-COD(2011)0399

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 21. novembril 2013. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020” aastateks 2014 – 2020 osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1906/2006
(EP-PE_TC1-COD(2011)0399)

PE 519.895

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 21. novembril 2013. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020” aastateks 2014 – 2020 osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1906/2006

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 173 ja 183 ning artikli 188 teist lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse kontrollikoja arvamust¹,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt³

¹ ELT C 318, 20.10.2012, lk 1.

² ELT C 181, 21.6.2012, lk 111.

³ Euroopa Parlamendi 21. novembri 2013. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020” aastateks 2014–2020 (edaspidi „programm „Horisont 2020””) loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr ...⁺/2013¹. Kõnealust määrust on vaja täiendada eeskirjadega, mis reguleerivad osalemist programmi „Horisont 2020” alusel võetud kaudsetes meetmetes ja nende meetmete tulemuste kasutamist ja levitamist.
- (2) Programmi „Horisont 2020” rakendamine aitaks otseselt kaasa tööstusvaldkonnas juhtpositsiooni saavutamisele ning majanduskasvu ja töökohtade loomisele **ning samuti kodanike heaolule** Euroopas ning selles peaks kajastuma Euroopa Komisjoni 6. oktoobri 2010. aasta teatises „Euroopa 2020 – strateegiline juhtalgatus „Innovaatiline liit”” esitatud strateegiline visioon, millega komisjon võttis endale kohustuse lihtsustada oluliselt osalejate juurdepääsu.
- (3) Programmiga „Horisont 2020” tuleks toetada teadlaste, teaduslikult põhjendatud teadmiste ja tehnoloogia vaba liikumist võimaldava Euroopa teadusruumi saavutamist ja toimimist ning tugevdada koostööd **nii** liidu ja selle liikmesriikide vahel, **kui ka liikmesriikide vahel**, eelkõige ühtsete eeskirjade kohaldamise kaudu.

⁺ Väljaannete talitus: palun lisada dokumendis 2011/0401(COD) kajastuva Horisont 2020 määruse number.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr .../2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020” aastateks 2014 – 2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus 1982/2006/EÜ (ELT L ...).

- (4) Käesolevas määruses sätestatud programmis „Horisont 2020” osalemis-, kasutamise- ja levitamiseeskirjad ("eeskirjad") peaksid piisavalt kajastama Euroopa Parlamendi 11. novembri 2010. aasta resolutsioonis teadusuuringute raamprogrammide rakendamise lihtsustamine kohta¹ esitatud soovitusi ning nõukogu soovitusi seoses teadusuuringute raamprogrammide haldus- ja finantsnõuete lihtsustamisega. Eeskirjadega tuleks tagada järjepidevus Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 1982/2006/EÜ² alusel juba rakendatud lihtsustamismeetmetega. Eeskirjad peaksid **järgima seitsmenda raamprogrammi vahehindamist käsitlevas eksperdirühma 12. novembri 2010. aasta lõpparuandes esitatud soovitusi** ning nendega peaks jätkuvalt vähendama osalejate halduskoormust ja lihtsustama finantssätteid, et **hõlbustada osalemist ja** vähendada finantsvigade arvu. Eeskirjad peaksid samuti täielikult kajastama teadusringkondades väljendatud muresid ja nende soovitusi aruteludest, mis algatati komisjoni poolt 29. aprillil 2010. aastal esitatud teatisega „Teadusuuringute raamprogrammide rakendamise lihtsustamine” ning sellele 9. veebruaril 2011 järgnenud rohelise raamatuga „Probleemid ja võimalused: ELi teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamise ühise strateegilise raamistiku arendamine”.

¹ ELT C 74 E, 13.3.2012, lk 34.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsus nr 1982/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013) (ELT L 412, 30.12.2006, lk 1).

- (5) *Programmi „Horisont 2020” vahehindamine peaks hõlmama uue rahastamismudeli hindamist, hõlmates selle mõju rahastamistasanditele, programmis „Horisont 2020” osalemisele ja selle atraktiivsusele.*
- (6) *Komisjon või asjaomane rahastamisasutus peaks tagama, et taotlusvooru avaldamise ajaks oleks kõigil võimalikel osalejatel kasutada piisavalt suuniseid ja teavet.*
- (7) Kooskõla tagamiseks muude liidu rahastamisprogrammidega tuleks programmi „Horisont 2020” rakendada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012¹ ning komisjoni delegeeritud määrusega (EL) nr 1268/2012² *võttes seejuures nõuetekohaselt arvesse teadus- ja innovatsiooni eripära.*

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

² Komisjoni 29. oktoobri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1268/2012, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju) kohaldamise eeskirju (ELT L 362, 31.12.2012, lk 1).

- (8) Tuleks tagada ühtne lähenemisviis, koondades otsusega nr 1982/2006/EÜ vastu võetud Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammiga (2007–2013), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1639/2006/EÜ vastu võetud konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammiga¹ hõlmatud tegevuse ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega nr 294/2008² asutatud Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi (EIT) tegevuse, et muuta osalemine lihtsamaks, töötada välja ühtsem vahendite kogum ning suurendada teaduslikku ja majandusmõju, vältides samas dubleerimist ja killustumist. Tuleks kohaldada ühiseid eeskirju, et tagada ühtne raamistik, mis peaks lihtsustama osalemist programmi „Horisont 2020” eelarvest liidu rahalist toetust saavates programmides, sealhulgas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 187 kohaselt EIT, ühisetevõtete või muude struktuuride juhitud programmides ning ELi toimimise lepingu artiklis 185 kohaselt liikmesriikide algatatud programmides. Siiski tuleks tagada paindlikkus erieeskirjade vastuvõtmisel, kui see on põhjendatav teatavate meetmete erivajadustega. *Selleks, et võtta arvesse tegevusega seotud erivajadusi, mis on kindlaks määratud ELi toimimise lepingu artikli 187 kohaselt asutatud asutuste asjaomase alusakti raames, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.*

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsus nr 1639/2006/EÜ, millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007–2013) (ELT L 310, 9.11.2006, lk 15).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta määrus (EÜ) nr 294/2008, millega asutatakse Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut (ELT L 97, 9.4.2008, lk 1).

- (9) Käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvate meetmete puhul tuleks austada põhiõigusi ja järgida eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Sellised meetmed peaksid olema kooskõlas mis tahes õiguslikult siduva kohustusega, *sealhulgas rahvusvahelise õigusega ning komisjoni iga asjakohase otsusega nagu näiteks komisjoni 28. juuni 2013. aasta teatisega¹, samuti eetikapõhimõtetega, sealhulgas põhimõttega vältida teadusuuringute tervikluse rikkumist.*
- (10) Kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklites 180 ja 186 sätestatud rahvusvahelisele koostööle seatud eesmärkidega tuleks edendada ka kolmandate riikide õigussubjektide ning rahvusvaheliste organisatsioonide osalemist. Kõnealuste eeskirjade rakendamine peaks olema vastavuses ELi toimimise lepingu artiklite 75 ja 215 kohaselt vastuvõetud meetmetega ning kooskõlas rahvusvahelise õigusega. Lisaks tuleks kõnealuste eeskirjade rakendamisel võtta nõuetekohaselt arvesse tingimusi, mis käsitlevad liidu õigussubjektide osalemist kolmandate riikide vastavates programmides.
- (11) Eeskirjad peaksid moodustama ühtse, tervikliku ja läbipaistva raamistiku, millega tagatakse võimalikult tõhus rakendamine, võttes arvesse vajadust tagada *lihtsustatud korra abil* lihtne juurdepääs kõikidele osalejatele, *eelkõige* mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) . Liidu finantsabi võiks anda eri rahastamisvormide kaudu.

¹ ELT C 205, 19.7.2013, lk 9.

- (12) *Kooskõlas läbipaistvuse põhimõttega ning lisaks määruses (EL, Euratom) nr 966/2012 ja määruses (EL) nr 1268/2012 sätestatud avaldamisnõude kohaselt peaks komisjon avaldama avatud taotlusvoorud programmi „Horisont 2020” veebisaidil konkreetsete teabekanalite kaudu ning peaks tagama nende ulatusliku levitamise ka riiklike kontaktisikute kaudu, taotluse korral juurdepääsetavas vormingus, kui see on teostatav.*
- (13) *Käesolevas määruses sätestatud valiku- ja toetuse määramise kriteeriume tuleks kohaldada läbipaistvalt ning objektiivsete ja mõõdetavate parameetrite järgi, võttes arvesse programmi „Horisont 2020” üldist eesmärki, milleks on saavutada hästitoimiv Euroopa teadusruum.*
- (14) *Üldiselt peaks täielike toetusetaotluste esitamise lõpptähtaja ja taotlejatega toetuslepingute sõlmimise või neile toetuse andmise otsuste teatavaks tegemise vaheline ajavahemik olema lühem kui on ette nähtud määruses (EL, Euratom) nr 966/2012. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ja Euroopa Teadusnõukogu meetmete võtmiseks tuleks võimaldada pikemat ajavahemikku.*

- (15) *Komisjon peaks jätkama pingutusi menetluste lihtsustamiseks IT-süsteemide täiustamise kaudu, näiteks avardades osalejate portaali funktsioone, mis peaksid toimima taotlusvooru avaldamisest ühtse kontaktpunktina, mille kaudu esitatakse taotlused ja jõutakse meetme teostamiseni – eesmärk on luua selleks ühtne kontaktpunkt. Süsteemi kaudu võidakse anda ka taotlejatele tagasisidet nende taotluste menetlemise käigu ja ajakava kohta.*
- (16) Konfidentsiaalsete andmete ja salastatud teabe töötlemine peaks olema kooskõlas kõigi asjakohaste liidu õigusega, sealhulgas institutsioonide sise-eeskirjadega, näiteks komisjoni otsus nr 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom¹, milles sätestatakse Euroopa Liidu salastatud teavet käsitlevad julgeolekualased sätted.
- (17) On vaja kehtestada osalemise miinimumtingimused üldiselt ja programmi „Horisont 2020” meetmete eripära arvestades. Eelkõige tuleb kindlaks määrata eeskirjad osalejate arvu ja nende tegevuskoha kohta. Kui liikmesriigi üksus meetme rakendamisel ei osale, tuleks püüda saavutada ELi toimimise lepingu artiklites 173 ja 179 sätestatud eesmärgid.

¹ 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom: komisjoni 29. novembri 2001. aasta otsus, millega muudetakse komisjoni kodukorda (EÜT L 317, 3.12.2001).

- (18) *Nõukogu otsuse nr 2001/822/EÜ¹ kohaselt vastavad ülemeremaade ja -territooriumide õigussubjektid programmis „Horisont 2020” osalemise tingimustele, kui nad täidavad programmis „Horisont 2020” sätestatud eritingimusi.*
- (19) *Komisjon peaks taotlusvoorude ja teabenõuete ajastamisel võimaluse korral arvestama tavapäraste puhkuseperioodidega.*
- (20) *Taotluste puhul mida heaks ei kiideta, peaks komisjon andama asjakohasele taotlejale tagasisidet.*
- (21) *Selgete ja läbipaistvate mehhanismide kohaldamine eri teemasid käsitlevate taotlusvoorude väljatöötamisel tagab võrdse konkurentsiolekorra, parandab programmi „Horisont 2020” atraktiivsust ning aitab kaasa osalejate arvu suurenemisele.*
- (22) *Komisjon peaks programmi „Horisont 2020” kogu ulatuses toimima kooskõlas Euroopa hea halduse tava eeskirjaga, mis on sätestatud komisjoni otsuse 2000/633/EÜ, ESTÜ, Euratom² lisas.*

¹ Nõukogu 27. novembri 2001. aasta otsus ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise kohta Euroopa Ühendusega (Ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise otsus) (EÜT L 314, 30.11.2001, lk 1).

² Komisjoni 17. oktoobri 2000. aasta otsus 2000/633/EÜ, ESTÜ, Euratom, millega muudetakse komisjoni kodukorda (EÜT L 267, 20.10.2000, lk 63).

- (23) On asjakohane kehtestada programmi „Horisont 2020” raames võetavates meetmetes osalejate liidupoolse rahastamise tingimused. Selleks et vähendada olemasolevate rahastamiseskirjade keerukust ■ , tuleks vastu võtta kulude hüvitamise lihtsustatud süsteem, kasutades rohkem ühekordseid summeeritud väljamakseid, kindlasummalisi makseid ning ühikukulusid. ■
- (24) *Käesolevas määruses nimetatud hüvitismäärad on maksimummäärad, et tagada kasumi taotlemist keelava ja kaasrahastamise põhimõtte nõude järgmine ning võimaldada osalejatel taotleda madalamat määra. Põhimõtteliselt peaks hüvitismäärad olema siiski 100 % või 70 %.*
- (25) *Tehnoloogiauuringute, tootearenduse ja tootetutvustuse meetmete liigitamisel tuleks arvesse võtta tehnilise valmiduse taset käsitlevaid OECD määratlusi.*
- (26) Teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas esinevate konkreetsete probleemide lahendamiseks tuleb ette näha uued rahastamisvormid, nt auhinnad, kommertskasutusele eelnev hange, innovatiivsete lahenduste riigihange, **VKEdele mõeldud rahastamisvahend ning innovatsiooni kiirtee pilootprojektid**, mille puhul on vaja erieeskirju.

- (27) Selleks et säilitada võrdsed võimalused kõikidele siseturul aktiivselt tegutsevatele ettevõtjatele, tuleks programmiga „Horisont 2020” ettenähtud rahastamise kavandamisel lähtuda riigiabieeskirjadest, et tagada riiklike kulutuste tõhusus ja vältida turumoonutusi, nt erasektori rahaliste vahendite massilist väljatõrjumist, mittetulemuslike turustruktuuride loomist või ebatõhusate äriühingute säilitamist.
Tuleks hoolitseda selle tagamise eest, et innovatsiooni alaste meetmete rahastamisel ei moonutaks konkurentsi ega tekitaks turuhäireid ilma piisava põhjuseta.
- (28) Liidu finantshuve tuleks proportsionaalsete meetmete kaudu kaitsta kogu kulutsükli vältel, ***tagades sobiva tasakaalu usalduse ja kontrolli vahel.***
- (29) ***Kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 peaksid eeskirjad looma aluse toetusesaajate tavapäraste raamatupidamistavade laialdasemaks aktsepteerimiseks.***

- (30) Osalejate tagatisfond, mis loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega (EÜ) nr 1906/2006¹ ja mida haldab komisjon, on osutunud oluliseks kaitsemehhanismiks, millega leevendatakse riske seoses oma kohustusi mittetäitvate osalejate võlgnetavate ja hüvitamata summadega. Seepärast tuleks luua uus osalejate tagatisfond (edaspidi „fond”). Osalejate riskide tõhusama juhtimise ja katmise tagamiseks peaks fond katma meetmed, mida rakendatakse otsuse nr 1982/2006/EÜ alusel, nõukogu otsusega 2006/970/Euratom² loodud programmi alusel, nõukogu otsusega 2012/93/Euratom³ loodud programmi alusel; samuti peaks fond katma meetmed, mida rakendatakse programmi „Horisont 2020” alusel ning nõukogu määruse (Euratom) nr .../...⁴⁺ alusel. Fondist ei tuleks katta teiste kui liidu rahastatavate üksuste juhitavaid programme.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsus nr 1906/2006/EÜ, millega kehtestatakse ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide Euroopa Ühenduse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) meetmetes osalemise ning uurimistulemuste levitamise eeskirjad (ELT L 391, 30.12.2006, lk 1).

² Nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsus 2006/970/Euratom, mis käsitleb Euroopa Aatomienergiaühenduse (Euratom) tuumaenergiaalase teadus- ja koolitustegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2011) (ELT L 400, 30.12.2006, lk 60).

³ 2012/93/Euratom: nõukogu 19. detsembri 2011. aasta otsus, milles käsitletakse Euroopa Aatomienergiaühenduse tuumaenergiaalase teadus- ja koolitustegevuse raamprogrammi (2012–2013) (ELT L 47, 18.2.2012, lk 25).

⁴ Määrus (Euratom) nr .../... Euratomi teadus- ja koolitusprogrammi (2014–2018) kohta, millega toetatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020” (ELT L ...).

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada Euratomi määruse „Horisont 2020” number dokumendist 2011/0400 (NLE).

- (31) Läbipaistvuse suurendamiseks tuleks avaldada nende ekspertide nimed, kes on abistanud komisjoni või asjaomaseid rahastamisasutusi käesoleva määruse kohaldamisel. Kui eksperdi nime avaldamine võib seada ohtu tema julgeoleku või tema andmete tervikluse või põhjendamatult kahjustada tema eraelu puutumatust, peaks komisjonil või rahastamisasutustel olema võimalik hoiduda selliste nimede avaldamisest.
- (32) Ekspertide isikuandmeid tuleks käsitleda kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 45/2001¹.
- (33) Tuleks sätestada tulemuste kasutamist ja levitamist käsitlevad eeskirjad, tagamaks et osalejad kaitsevad, kasutavad ja levitavad neid tulemusi nõuetekohaselt, eelkõige seoses võimalusega tagada täiendavad kasutustingimused Euroopa strateegilistes huvides. ***Liidu rahalist toetust saanud osalejad, kes kavatsevad kasutada sellise rahastamisega saadud tulemusi peamiselt programmiga „Horisont 2020” liitumata kolmandates riikides, peaksid osutama sellele, kuidas liidu antud rahaline toetus toob kasu Euroopa üldisele konkurentsivõimele (vastastikkuse põhimõte), nagu on sätestatud toetuslepingus.***

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

- (34) *Teadusuuringute puhul, millel on potentsiaali uudse meditsiinitehnoloogia arengu seisukohalt (nt ravimid, vaktsiinid ja meditsiiniline diagnostika), tuleks võtta meetmeid, et vajaduse korral tagada tulemuste kiire kasutamine ja levitamine.*
- (35) *Vaatamata olemasolevate teadustegevusele, arendustegevusele ja innovatsioonile ja majanduskasvule suunatud liidu võla- ja omakapitaliinstrumentide edukusele on riskikapitali kättesaadavus endiselt oluline teema, eelkõige uuenduslike VKEde jaoks. Et võimaldada võla- ja omakapitaliinstrumentide tõhusaimat kasutamist, tuleks võimaldada neid kombineerida üksteisega ning liidu eelarvest rahastatavate, sealhulgas programmi „Horisont 2020” alusel antavate toetustega. Lisaks tuleks komisjonil eelkõige tagada otsusega nr 1982/2006/EÜ loodud riskijagamisrahastu ning otsusega nr 1639/2006/EÜ loodud suure kasvupotentsiaaliga ja uuenduslike VKEde süsteemi käivitamisetapi osa (GIF1) järjepidevus programmi „Horisont 2020” kohastes õigusjärgsetes võla- ja omakapitaliinstrumentides, milleks on vastavalt liidu laenu- ja garantiiteenus teadusuuringute ja innovatsiooni jaoks ning liidu omakapitalipõhised rahastamisvahendid teadusuuringute ja innovatsiooni jaoks. Seega tuleks eespool nimetatud finantsinstrumentidega saadud tulud ja tagasimaksed suunata otse programmi „Horisont 2020” kohaselt loodud finantsinstrumentidesse.*

- (36) *Komisjon peaks tagama piisava vastastikuse täiendavuse programmi „Horisont 2020” VKEdes vahendi ning programmi „Horisont 2020” finantsinstrumentide ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr .../2013^{*1} loodud programm COSME ning koos liikmesriikidega loodud mehhanismide ja vahendite (näiteks ühisprogramm Eurostars)² vahel.*
- (37) Õiguskindluse ja selguse huvides tuleks määrus (EÜ) nr 1906/2006 kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

* Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis PE-CONS nr 58/13 (COSME) sisalduva määruse number.

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr .../2013, millega luuakse ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programm COSME aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1639/2006/EÜ (ELT L ...).*

² *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta otsus nr 743/2008/EÜ ühenduse osalemise kohta mitme liikmesriigi algatatud teadus- ja arendustegevuse programmis, mille eesmärk on teadus- ja arendustegevuses osalevate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate toetamine (ELT L 201, 30.7.2008, lk 58).*

I JAOTIS

SISSEJUHATAVAD SÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese ja -ala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse määruse nr ...⁺/2013 alusel võetavates kaudsetes meetmetes osalemise erieeskirjad, sealhulgas erieeskirjad kõnealuse määruse artikli 9 lõike 2 alusel rahastamisasutuste poolt rahastatavates kaudsetes meetmetes osalemiseks.

Käesoleva määrusega kehtestatakse ka tulemuste ***kasutamise ja*** levitamise eeskirjad.

2. Käesoleva määrusega kehtestatud erieeskirjade suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 ja komisjoni määruse (EL) nr 1268/2012 asjakohaseid eeskirju.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määruse „Horisont 2020” number dokumendist 2011/0401(COD).

3. *Määrusega (EÜ) nr 294/2008 või muu alusaktiga, millega ELi toimimise lepingu artikli 185 alusel pannakse rahastamisasutusele eelarve täitmisega seotud ülesanded, võidakse kehtestada eeskirjad, mis erinevad käesolevas määruses sätestatust. Selleks et võtta arvesse rahastamisasutuste tegevusega seotud erivajadusi ning kohaldades asjaomase alusaktiga kehtestatud eeskirju, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad ELi toimimise lepingu artikli 187 alusel asutatud rahastamisasutuste puhul järgmist:*

- a) aeronautika valdkonnas asutatud rahastamisasutuste väljaantud taotlusvoorude osalemistingimused, eesmärgiga vähendada artikli 9 lõikes 1 sätestatud minimaalset osalejate arvu;*
- b) artiklis 10 sätestatud toetuskõlblikkus, võimaldades biotoorainel põhineva tööstuse valdkonnas ja uuenduslike ravimite valdkonnas asutatud rahastamisasutustel piirata toetuskõlblikkus teatud liiki osalejatega;*
- c) tulemuste kasutamise ja levitamise eeskirjad, millega uuenduslike ravimite valdkonnas asutatud rahastamisasutustel võimaldatakse:*

- i) *laiendada seotud üksuste, hankijate ja õigusjärglastest üksuste võimalusi tulemuste ja taustteabe edastamiseks ja litsentside andmiseks vastavalt toetuslepingule ja ilma artikli 44 lõigetes 1 ja 2 osutatud teiste osalejate nõusolekuta;*
- ii) *lubada erikokkuleppeid, mis käsitlevad artikli 48 lõigetes 2–4 osutatud kommertskasutuse arendamise taustteabe või kommertskasutuse tulemuste (tulemuste otsene kasutamine) kasutusõigust;*
- iii) *täiendada eeskirju, lisades sätteid selliste andmete, teadmiste ning teabe omandilise kuuluvuse ja neile juurdepääsu kohta, mis ei ole seotud meetme eesmärgi saavutamise ega ole vajalikud meetme rakendamiseks ja kasutamiseks (tulemuste kaudne kasutamine) kooskõlas artikli 41 lõikega 2 ning artiklitega 45 kuni 48;*
- iv) *laiendada kasutuseeskirju ka muudele eesmärkidele kui meetme rakendamine (kasutamine teadusuuringutel), kommertskasutuse arendamine või tulemuste kommertskasutus (otsene kasutamine) kooskõlas artikliga 48;*
- v) *sättestada erikriteeriumid, et võimaldada sama meetme raames osalejate vahelist all-litsentsimist kooskõlas artikli 46 lõikega 2;*

- vi) *laiendada artikli 24 lõikes 2 osutatud konsortsiumilepingus sätestatud tingimustel osalejate, nende seotud üksuste ja litsentsi omandanud kolmandate isikute kasutusõigusi tulemustele ja taustteabele, mida asjakohastel tingimustel, sealhulgas finantstingimustel kasutatakse muudel eesmärkidel kui meetme rakendamine (kasutamine teadusuuringutel), või mida kasutatakse kommertskasutuse arendamiseks või tulemuste kommertskasutuseks (otsene kasutamine) kooskõlas artiklitega 46 kuni 48.*
- vii) *seada tulemuste otsese kasutamise tingimuseks, et kasutusõigused lepitakse kokku asjaomaste osalejate vahel kooskõlas artikliga 48;*
- viii) *muuta vabatahtlikuks avatud juurdepääsu teel teaduspublikatsioonide kaudu levitamine kooskõlas artikli 43 lõikega 2;*
- d) *meetmete rahastamine, võimaldades elektrooniliste komponentide ja süsteemide valdkonna rahastamisasutustel kohaldada artikli 28 lõikes 3 sätestatust erinevat hüvitismäära, kui osalejat või meedet kaasrahastab üks või mitu liikmesriiki.*

Rahastamisasutus, kellele on määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktide i või ii kohaselt usaldatud eelarve täitmisega seotud ülesanded, võib kohaldada eeskirju, mis erinevad käesolevas määruses sätestatust, kui tema tegevusega seotud erivajadused seda nõuavad, tingimusel et komisjon sellega nõustub. Komisjon annab sellistel juhtudel oma nõusoleku ainult juhul, kui eeskirjad on kooskõlas käesolevas määruses sätestatud üldpõhimõtetega.

4. Käesolevat määrust ei kohaldata Teadusuuringute Ühiskeskuse otsemeetmete suhtes.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - 1) „kasutusõigused” – õigus kasutada tulemusi ja taustteavet käesoleva määrusega ettenähtud tingimustel;
 - 2) „seotud üksus” – õigussubjekt, mis on programmis osaleja otsese või kaudse kontrolli all või mille üle teostatakse samasugust otsest või kaudset kontrolli nagu programmis osaleja üle või mis otseselt või kaudselt kontrollib osalejat.
Kontroll võib toimuda igal artikli 8 lõikes 2 sätestatud viisil;
 - 3) „assotsieerunud riik” – kolmas riik, mis on liiduga sõlmitud rahvusvahelise lepingu osaline, nagu on määratud kindlaks määruse (EL) nr ...⁺/2013 artikliga 7;

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määruse „Horisont 2020” number dokumendist 2011/0401(COD).

- 4) „*taustteave*” – kõik andmed, oskusteave või teave mis tahes vormis või kujul, ***nii materiaalne kui immateriaalne, sealhulgas*** mis tahes õigused, nt intellektuaalomandi õigused, i) mis osalejal olid enne meetmega ühinemist, ***ii) mida on vaja meetme võtmiseks või meetme tulemuste kasutamiseks; ja iii)*** mille osalejad on määranud kindlaks kooskõlas artikliga 45;
- 5) „*alusakt*” – liidu institutsioonide vastuvõetud õigusakt, mis võib olla määruse, direktiivi või ELi toimimise lepingu artikli 288 kohase otsuse vormis ning mis on meetme õiguslik alus;
- 6) „*innovatsioonimeetmed*” – *tegevus, mis on peamiselt seotud kavade ja korralduste või projektide loomisega uute, muudetud või täiustatud toodete, protsesside või teenuste jaoks. Sel eesmärgil võivad sellise tegevuse hulka kuuluda prototüüpide loomine, katsetamine, demonstreerimine, pilootkasutus, laiaulatuslik toodete valideerimine ja turule viimine.*
- 7) „*koordineerimis- ja toetusmeetmed*” – meetmed, mis hõlmavad eelkõige kaasnevaid meetmeid, nt ***standardimine***, levitamine, teadlikkuse suurendamine ja teavitamine, võrgustike loomine, koordineerimis- või toetusteenused, poliitilised dialoogid ning vastastikused õppeüritused ja uuringud (sealhulgas uut infrastruktuuri ette valmistavad uuringud) ***ning siia võivad kuuluda ka lisameetmed võrgustike loomiseks ja koostööks eri riikide programmide vahel;***

- 8) „*levitamine*” – tulemuste avalikustamine kõigi asjakohaste vahendite abil (välja arvatud tulemuste kaitsmise või kasutamisega seotud avaldamine), sealhulgas *teaduspublikatsioonide* avaldamine mis tahes teabekanalites;
- 9) „*kasutamine*” – tulemuste kasutamine edasiseks uurimistegevuseks, välja arvatud asjaomase meetmega hõlmatud uurimistegevus, või toote või protsessi väljatöötamiseks, loomiseks ja turustamiseks või teenuse loomiseks ja osutamiseks või standardimiseks;
- 10) „*õiglased ja mõistlikud tingimused*” – asjakohased tingimused, sealhulgas võimalikud finantstingimused või kasutustasuta kasutamise tingimused, milles võetakse arvesse kasutustaotluse konkreetseid asjaolusid, näiteks selle taotluse objektiks olevate tulemuste või taustteabe tegelikku või potentsiaalset väärtust ja/või teabe kavandatud kasutamise ulatust, kestust või muid näitajaid;
- 11) „*rahastamisasutus*” – määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punktis c nimetatud asutus või organ (v.a Euroopa Komisjon), kellele komisjon on kooskõlas määruse (EL) nr ...⁺/2013 artikli 9 lõikega 2 usaldanud eelarve rakendamisega seotud ülesanded;

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määruse „Horisont 2020” number dokumendist 2011/0401(COD).

- 12) „Euroopa huve esindav rahvusvaheline organisatsioon” – rahvusvaheline organisatsioon, mille enamik liikmetest on liikmesriigid või assotsieerunud riigid ning mille peaesmärk on edendada teadus- ja tehnoloogiakoostööd Euroopas;
- 13) „õigussubjekt” – mis tahes füüsiline isik või liikmesriigi, liidu või rahvusvahelise õiguse kohaselt asutatud **ja sellisena tunnustatud** juriidiline isik, kellel on iseseisev õigusvõime ning õigus enda nimel toimides teostada õigusi ja kanda kohustusi;
- 14) „mittetulunduslik õigussubjekt” – õigussubjekt, kellel õiguslikust vormist tulenevalt ei ole tulutoovat eesmärki või kellel on seadusest tulenev või muul alusel õiguslikult siduv kohustus mitte jagada kasumit oma aktsionäridele või üksikliikmetele;
- 15) „osaleja” – määruse (EL) nr ...⁺/2013 alusel meedet või selle osa rakendav õigussubjekt, kellel on käesoleva määruse tingimuste kohaselt liidu või mõne muu rahastamisasutuse suhtes õigusi ja kohustusi;

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määruse „Horisont 2020” number dokumendist 2011/0401(COD).

- 16) „*programmi kaasrahastamise*meede” – meede, mida rahastatakse toetusega, mille põhieesmärk on täiendada üksikuid taotlusvoore või teadus- ja innovatsiooniprogramme, mida rahastavad asutused, mida liit ei rahasta.
Programmi kaasrahastamise meede võib samuti hõlmata tegevust, mis täiendab eri riikide programmide vahelist võrgustikutööd ja koordineerimist;
- 17) „*kommertskasutusele eelnev hange*” – teadus- ja arendusteenuste hange, mis hõlmab turutingimustele vastava riski ja kasu jagamist ning konkurentsivõimelist arengut etappides, kus teadus- ja arendusteenuste ***hanke*** etapp on ***selgelt*** eraldatud lõpptoodete kaubanduslike koguste kasutuselevõtust;
- 18) „*innovatiivsete lahenduste riigihange*” – hange, kus hankija tegutseb selliste innovatiivsete kaupade ja teenuste turuletoojatena, mis ei ole turgudel veel suures mahus kättesaadavad, ning mis võib hõlmata vastavuskatseid;

- 19) „*tulemused*” – kõik *meetme materiaalsed ja immateriaalsed tulemused, nagu näiteks* meetmete rakendamise tulemusel saadud andmed, teadmised ja teave mis tahes vormis või kujul, olenemata sellest, kas neid saab kaitsta või mitte, ning kõik *kaasnevad õigused*, sealhulgas intellektuaalomandi õigused;
- 20) „*VKE*” – komisjoni soovitus 2003/361/EÜ¹ määratletud mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad.
- 21) „*tööprogramm*” – dokument, mille komisjon on vastu võtnud eriprogrammi rakendamiseks kooskõlas nõukogu otsuse nr .../.../EL²⁺ artikliga 5;
- 22) „*tööplaan*” – komisjoni tööprogrammiga sarnane dokument, mille on vastu võtnud määruse (EL) nr .../2013⁺⁺ artikli 9 lõike 2 kohaselt programmi „Horisont 2020” rakendamise ühe osa eest vastutavad rahastamisasutused.

I

¹ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

² Nõukogu ... otsus nr .../2013/EL, millega luuakse eriprogramm, millega rakendatakse „Horisont 2020” - teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm aastateks 2014–2020 (ELT L ...).

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis ... 2011/0402 (CNS) sisalduva eriprogrammi otsuse number.

⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määruse „Horisont 2020” number dokumendist 2011/0401(COD).

2. Isikuid, kellel kohaldatava siseriikliku õiguse kohaselt puudub õigussubjektsus, käsitletakse käesoleva määruse kohaldamisel õigussubjektina, tingimusel et *määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 131 lõikes 2 ning määruse (EL) nr 1268/2012 artiklis 198* sätestatud tingimused on täidetud.
3. Käesoleva määruse kohaldamisel ei käsitata toetusesaajaid rahastamisasutustena.

I

Artikkel 3 *Konfidentsiaalsus*

Kui rakenduskokkulepetes, otsustes või lepingutes sätestatud tingimustest ei tulene teisiti, hoitakse meetme raames konfidentsiaalselt edastatud kõikide andmete ja teadmiste ning kogu teabe konfidentsiaalsust, võttes nõuetekohaselt arvesse *liidu õigust* salastatud teabe kaitse ja sellele *juurdepääsu* kohta.

Artikkel 4

Kättesaadavaks tehtav teave

1. Ilma et see piiraks artikli 3 kohaldamist, teeb komisjon taotluse korral liidu institutsioonidele, asutustele, teenistustele või ametitele, liikmesriigile või assotsieerunud riigile kättesaadavaks kogu tema valduses oleva kasuliku teabe liidult rahalist toetust saanud **meetmes** osaleja **saadud** tulemuste kohta, tingimusel et mõlemad järgnevad tingimused on täidetud:

- a) asjaomane teave on avalikes huvides;
- b) osalejad ei ole asjaomase teabe kättesaadavaks tegemise vastu piisavalt põhjendatud argumente esitanud.

Selliste meetmete puhul, mis kuuluvad *erieesmärgi „Turvaline ühiskond – Euroopa kodanike ja ühiskonna vabaduse ja turvalisuse kaitse”* alla, teeb komisjon **taotluse korral** liidu institutsioonidele, asutustele, teenistustele või ametitele või liikmesriigi ametiasutustele kättesaadavaks kogu tema valduses oleva kasuliku teabe liidult rahalist toetust saanud **meetmes** osaleja **saadud** tulemuste kohta. **Komisjon teavitab osalejat sellisest teatamisest. Kui liikmesriik või liidu institutsioon, asutus, teenistus või amet taotleb teabe edastamist, teavitab komisjon sellisest teatamisest kõiki liikmesriike.**

2. Teabe kättesaadavaks tegemisega vastavalt lõikele 1 ei lähe komisjoni või osalejate õigused ega kohustused edasi teabe saajale. Teabe saaja käsitleb mis tahes sellist teavet konfidentsiaalsena, välja arvatud juhul, kui see tuleb avalikuks, kui osalejad ise selle avalikustavad või kui see edastati komisjonile ilma konfidentsiaalsuspiiranguteta. Salastatud teabe suhtes kohaldatakse komisjoni julgeolekueeskirju.

Artikkel 5

Suunised ja teave potentsiaalsetele osalejatele

Kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 ja määrusega (EL) nr 1268/2012 tagab komisjon või asjakohane rahastamisasutus, et taotlusvooru avaldamise ajaks oleks kõigil võimalikel osalejatel kasutada piisavalt suuniseid ja teavet, eelkõige kohaldatava mudeltoetuslepingu.

II JAOTIS

OSALEMISEESKIRJAD

I peatükk

ÜLDSÄTTED

Artikkel 6

Rahastamisvormid

Kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr ...⁺/2013 artikliga 10 võib kasutada üht või mitut määruses (EL, Euratom) nr 966/2012 sätestatud rahastamisvormi, eelkõige toetusi, auhindu, hankemenetlust või finantsinstrumente.

Artikkel 7

Meetmetes osalevad õigussubjektid

1. Meetmes võivad osaleda kõik õigussubjektid asukohast olenemata või rahvusvahelised organisatsioonid, eeldusel et käesolevas määruses sätestatud tingimused koos asjaomase tööprogrammi või -kava tingimustega on täidetud.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määruse „Horisont 2020” number dokumendist 2011/0401(COD).

2. Asjaomase tööprogrammiga võib piirata kolmandates riikides asuvate õigussubjektide osalemist programmis „Horisont 2020” või selle osades, kui komisjon käsitab liikmesriikide õigussubjektide ***või nende kolmandates riikides asutatud seotud üksuste*** osalemise tingimusi kolmanda riigi teadus- ja innovatsiooniprogrammides liidu huve kahjustavana.
3. Asjaomasest tööprogrammist või -kavast võib välja jätta õigussubjektid, kes ei suuda tagada piisavat julgeolekukontrolli, sealhulgas töötajate julgeolekukontrolli, kui see on põhjendatud julgeolekukaalutlustel.
4. Teadusuuringute Ühiskeskus võib meetmetes osaleda samasuguste õiguste ja kohustustega nagu liikmesriigis asuv õigussubjekt.

Artikkel 8

Sõltumatus

1. Kahte õigussubjekti käsitatakse teineteisest sõltumatuna, kui üks neist ei ole teise otsese ega kaudse kontrolli all või kui nad ei ole ühe ja sama otsese või kaudse kontrolli all.

2. Lõike 1 kohaldamisel võib kontroll esineda eelkõige ühes järgmistest vormidest:
- a) otsene või kaudne osalus, mis on üle 50 % asjaomase õigussubjekti aktsiakapitali nimiväärtusest või aktsionäride või osanike häälteenamusest selles õigussubjekti;
 - b) otsene või kaudne tegeliku või õigusliku otsustamisõiguse omamine asjaomases õigussubjekti.
3. Lõike 1 kohaldamisel ei kujuta järgmised suhted õigussubjektide vahel endast kontrollisuhet:
- a) samal avalik-õiguslikul investeerimisühingul, institutsionaalsel investoril või riskikapitaliettevõttel on üle 50 % otsene või kaudne osalus aktsiakapitali nimiväärtusest või aktsionäride või osanike häälteenamus;
 - b) üks ja sama avalik-õiguslik asutus on asjaomaste õigussubjektide omanik või teostab nende järelevalvet.

II peatükk

TOETUSED

I jagu

TOETUSE MÄÄRAMISE MENETLUS

Artikkel 9

Osalemistingimused

1. Kohaldatakse järgmisi miinimumtingimusi:
 - a) meetmes osaleb vähemalt kolm õigussubjekti;
 - b) kõik kolm *õigussubjekti* on asutatud *eri* liikmesriigis või assotsieerunud riigis ning
 - c) kõik kolm punktis b osutatud õigussubjekti on vastavalt artiklile 8 üksteisest sõltumatud.
2. Lõike 1 kohaldamisel, kui üks osalejatest on Teadusuuringute Ühiskeskus või Euroopa huve esindav rahvusvaheline organisatsioon või liidu õiguse alusel asutatud õigussubjekt, loetakse see asuvaks mõnes muus liikmesriigis või assotsieerunud riigis kui see, kus asub mis tahes muu samas meetmes osaleja.

3. Erandina lõikest 1 võib olla miinimumtingimuseks ühe sellise õigussubjekti osalemine, kes asub liikmesriigis või assotsieerunud riigis, kui on tegemist:
 - a) Euroopa Teadusnõukogu eesliiniuuringu meetmetega;
 - b) VKEde vahendi *selge Euroopa lisaväärtusega meetmetega*;
 - c) programmi kaasrahastamismeetmetega ning
 - d) tööprogrammi või -kava kohastel nõuetekohaselt põhjendatud juhtudega.
4. Erandina lõikest 1 võib koordineerimis- ja toetusmeetmete ning koolitus- ja liikuvusmeetmete puhul olla miinimumtingimuseks ühe õigussubjekti osalemine.
5. ***Kui see on asjakohane ja nõuetekohaselt põhjendatud***, võidakse ***tööprogrammide*** või -kavadega ette näha lisatingimused, lähtudes konkreetsetest poliitikanõuetest või meetme iseloomust ja eesmärkidest, muu hulgas tingimused osalejate arvu, tüübi ja asukoha kohta.

Artikkel 10

Toetuskõlblikkus

1. Liidu rahalist toetust võivad saada järgmised osalejad:
 - a) iga liikmesriigis või assotsieerunud riigis asuv või liidu õiguse alusel asutatud õigussubjekt;

- b) iga Euroopa huve esindav rahvusvaheline organisatsioon;
- c) kolmandas riigis asuv õigussubjekt, kes on kindlaks määratud tööprogrammis.

2. Kui programmis osaleb rahvusvaheline organisatsioon või kolmanda riigi (mis ei ole assotsieerunud riik) õigussubjekt ning kui kummalgi ei ole õigust saada lõike 1 kohast toetust, võidakse anda liidu rahalist toetust tingimusel, et vähemalt üks järgmistest tingimustest on täidetud:

- a) osalemine on oluline komisjoni või asjaomase rahastamisasutuse meetme rakendamiseks;
- b) selline toetus on ette nähtud mis tahes kahepoolse teadus- ja tehnoloogialepinguga või liidu ja rahvusvahelise organisatsiooni vahelise muu kokkuleppega või kolmandates riikides asuvate üksuste puhul liidu ja õigussubjekti asukohariigi vahelise kokkuleppega.

Artikkel 11

Taotlusvoorud

1. *Taotlusvoorud kuulutatakse välja vastavalt määruses (EL, Euratom) nr 966/2012 ja määruses (EL) nr 1268/2012 ettenähtud tingimustele, võttes eelkõige arvesse vajadust tagada läbipaistvus ja mittediskrimineerimine ning teadusuuringute ja innovatsiooni sektori mitmekesisusest tulenev vajalik paindlikkus.*
2. *Erandina ja ilma et see piiraks määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 ja määrusega (EL) nr 1268/2012 ettenähtud muid juhtusid, ei avaldata taotlusvoore seoses koordineerimis- ja toetusmeetmete ning programmi kaasrahastamismeetmetega, mida rakendavad tööprogrammides või -kavadest kindlaksmääratud õigussubjektid, eeldusel, et kõnealused meetmed ei kuulu taotlusvooru rakendusalas.*
3. *Vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 ja määruse (EL) nr 1268/2012 asjakohastele eeskirjadele antakse taotluste ettevalmistamiseks piisavalt aega, avaldades tööprogrammi teabega teate tulevaste taotlusvoorude kohta ning jättes taotlusvooru avaldamise ja taotluste esitamise tähtpäeva vahele mõistlikult aega.*

Artikkel 12

Ühised taotlusvoorud kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonidega

1. Meetmete ühiseks rahastamiseks võib käivitada kolmandate riikide või nende teadus- ja tehnoloogiaorganisatsioonide ja -asutustega või rahvusvaheliste organisatsioonidega ühiseid taotlusvoore ***prioriteetsetes valdkondades, mis pakuvad ühist huvi ja kust võib oodata kasu mõlemale poolele ning millel on liidu jaoks selge lisaväärtus.*** Taotlusi hinnatakse ja need valitakse ühise hindamis- ja valikumenetluse kaudu, mis lepatakse kokku. Selline hindamis- ja valikumenetlus tagab määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 VI jaotises sätestatud põhimõtete järgimise ning sellesse on kaasatud võrdset määral iga osalise sõltumatute ekspertide rühm.
2. Liidu rahalist toetust saavad õigussubjektid sõlmivad liidu või asjaomase rahastamisasutusega toetuslepingu. Sellises toetuslepingus kirjeldatakse kõnealuste osalejate ja kaasatud kolmandate riikide osalevate õigussubjektide tööd.
3. Liidu rahalist toetust saavad õigussubjektid sõlmivad kooskõlastuskokkuleppe osalevate õigussubjektidega, kes saavad toetust asjaomastelt kolmandatelt riikidelt või rahvusvahelistelt organisatsioonidelt.

Artikkel 13

Taotlused

1. ***Taotlustes*** esitatakse tulemuste kasutamise ja levitamise esialgne kava, ***kui see on ette nähtud tööprogrammi või -kavaga***.
2. Kõik inimese embrüonaalseid tüvirakke käsitlevate teadusuuringutega seotud taotlused peavad vajaduse korral sisaldama andmeid asjaomaste liikmesriikide pädevate asutuste võetavate litsentsimis- ja kontrollimeetmete kohta, samuti eetilise heakskiidu üksikasju. Inimese embrüonaalsete tüvirakkude eraldamisega tegelevaid institutsioone, organisatsioone ja teadlasi litsentsitakse ja kontrollitakse rangelt kooskõlas asjaomaste liikmesriikide õigusraamistikuga.
3. Taotluse, mis on vastuolus eetikapõhimõtete või kehtivate õigusaktidega ega vasta otsuses nr .../.../EL⁺, tööprogrammis, -kavas või ***taotlusvoorus*** esitatud tingimustele, võib hindamis-, valiku- ja toetuse määramise menetlusest igal ajal välja arvata.
4. ***Kui see on asjakohane ja tööprogrammi või kavaga ette nähtud, tuleb taotlustes selgitada, kuidas ja millises ulatuses on kavatsetava projekti puhul kohane sooküsimuste analüüs.***

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis 2011/0402 (CNS) sisalduva eriprogrammi otsuse number.

Artikkel 14

Eetikakontroll

1. Komisjon teeb korrapäraselt eetikakontrolli taotluste suhtes, mis tekitavad eetikaküsimusi. Kõnealuse kontrolli käigus kontrollitakse eetikapõhimõtete ja õigusaktide järgimist ning seda, kas väljaspool liitu tehtud teadusuuringuid oleks olnud võimalik läbi viia liikmesriigis.
2. ***Komisjon muudab eetikakontrolli menetluse võimalikult läbipaistvaks ja tagab, et see viiakse läbi õigeaegselt ning et võimalusel välditakse dokumentide korduvat esitamist.***

Artikkel 15

Valiku- ja toetuse määramise kriteeriumid

1. Esitatud taotlusi hinnatakse järgmiste toetuse määramise kriteeriumide põhjal:
 - a) tipptase;
 - b) mõju;
 - c) rakendamise kvaliteet ja tõhusus.
2. Euroopa Teadusnõukogu tehtavate eesliini teadusuuringute taotluste suhtes kohaldatakse üksnes lõike 1 punktis a osutatud kriteeriumi.

3. *Lõike 1 punktis b osutatud kriteeriumile võidakse anda suurem kaal nende taotluste puhul, mis on seotud innovatsiooni alaste meetmetega.*
4. Tööprogrammi või -kavaga kehtestatakse lõikes 1 osutatud toetuse määramise täiendavad üksikasjad ning määratakse kindlaks koefitsiendid ja piirmäärad.
5. *Vajaduse korral ja kui see on kooskõlas taotlusvooru eesmärkidega, arvestab komisjon võimalusega kasutada määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 ja määruse (EL) nr 1268/2012 sätetega ettenähtud kaheetapilist taotluste esitamise menetlust.*
6. Taotlused seatakse vastavalt hindamistulemustele paremusjärjekorda. Valik tehakse selle järjekorra alusel.
7. *Hindamise viivad läbi sõltumatud eksperdid.*
8. *Artikli 11 lõikes 2 osutatud õigussubjekti korral 2 või teistel nõuetekohaselt põhjendatud erijuhtudel võib hindamise läbi viia teisiti kui punktis 7 osutatud viisil. Alati, kui kasutatakse sellist hindamist, edastab komisjon liikmesriigile üksikasjaliku teabe kohaldatud hindamismenetluse ja selle tulemuste kohta.*

9. Juhul kui meetmele taotletakse liidu rahastamist summas 500 000 eurot või rohkem, kontrollib komisjon või asjaomane rahastamisasutus siseriikliku õigusega kooskõlas olevate vahendite abil eelnevalt ainult koordinaatorite finantssuutlikkust. Veelgi enam, kui olemasoleva teabe põhjal on alust kahelda koordinaatori või muude osalejate finantssuutlikkuses, kontrollib komisjon või asjaomane rahastamisasutus nende finantssuutlikkust.
10. Finantssuutlikkust ei kontrollita selliste õigussubjektide puhul, kelle osaluse tagab liikmesriik või assotsieerunud riik, ega kesk- ja kõrgharidusasutuste puhul.
11. ***Finantssuutlikkuse tagaja võib olla mõni teine õigussubjekt, kelle enda finantssuutlikkust kontrollitakse sel juhul vastavalt lõikele 9.***

Artikkel 16

Eetikakontrolli kord

1. Komisjon või asjaomane rahastamisasutus näeb ette ***läbipaistva*** eetikakontrolli korra selliste taotlejate jaoks, kes leiavad, et nende taotlusi ei ole hinnatud käesolevas määruses, asjaomases tööprogrammis, -kavas või ***taotlusvoorus*** sätestatud korra kohaselt.

2. Läbivaatamistaotlus on seotud konkreetse taotlusega ja selle esitab taotluse koordinaator 30 päeva jooksul alates kuupäevast, mil komisjon või asjaomane rahastamisasutus teavitab koordinaatorit hindamistulemustest.
3. Komisjon või asjaomane rahastamisasutus vastutab lõikes 2 osutatud taotluse läbivaatamise eest. Kõnealune läbivaatamine hõlmab üksnes hindamise menetluslikke aspekte, mitte taotluse sisu.
4. Komisjoni või asjaomase rahastamisasutuse ametnikest koosnev eetikakontrollikomitee esitab arvamuse hindamise menetluslike aspektide kohta. Komitee eesistujaks on komisjoni või asjaomase rahastamisasutuse ametnik, kes töötab muus osakonnas kui taotlusvoorude eest vastutav osakond. Komitee võib soovitada ühte järgnevast:
 - a) taotluse uuesti läbivaatamine *peamiselt selliste hindajate poolt, kes eelmises hindamises ei osalenud*;
 - b) esialgse hinnangu kinnitamine.

5. Lõikes 4 osutatud soovitusel põhjal teeb komisjon või asjaomane rahastamisasutus otsuse ja teavitab sellest taotluse koordinaatorit. ***Komisjon või asjaomane rahastamisasutus teeb sellise otsuse põhjendamatu viivitusega.***
6. Eetikakontroll ei too kaasa viivitusi selliste taotluste valiku menetluses, mille suhtes ei ole esitatud läbivaatamistaotlust.
7. Eetikakontroll ei välista mis tahes muid meetmeid, mida osaleja võib võtta kooskõlas liidu õigusega.

Artikkel 17

Päringud ja kaebused

1. ***Komisjon tagab korra olemasolu, mille alusel osalejad saavad esitada päringuid ja kaebusi programmis „Horisont 2020” osalemise kohta.***
2. ***Komisjon tagab, et teave probleemide, päringute või kaebuste esitamise võimaluste kohta tehakse kättesaadavaks kõigile osalejatele ja avaldatakse veebis.***

Artikkel 18

Toetuslepingud

1. ***Komisjon koostab tihedas koostöös liikmesriikidega komisjoni või asjaomase rahastamisasutuse ning osalejate vahelise käesoleva määruse kohase mudeltoetuslepingud. Kui mudeltoetuslepingut on vaja oluliselt muuta, siis muudab komisjon seda vastavalt vajadusele tihedas koostöös liikmesriikidega.***
2. Komisjon või asjaomane rahastamisasutus sõlmib osalejatega toetuslepingu. ***Osaleja loobumine või asendamine enne toetuslepingu allkirjastamist peab olema nõuetekohaselt põhjendatud.***
3. Toetuslepinguga nähakse ette osalejate ning ***kas*** komisjoni või asjaomase rahastamisasutuse ***käesoleva määruse kohased*** õigused ja kohustused. Lisaks nähakse sellega ette selliste õigussubjektide õigused ja kohustused, kellest meetme rakendamise käigus saavad osalejad, ***ning konsortsiumi koordinaatori roll ja ülesanded.***

4. Lisaks käesolevas määruses sätestatule võib **tööprogrammi või -kava nõuete alusel** toetuslepinguga kehtestada osalejate õigused ja kohustused seoses kasutusõiguste, kasutamise ja levitamisega.
5. Toetusleping kajastab vajaduse korral **ning võimalikult suures ulatuses** komisjoni soovitusel Euroopa teadlaste harta ja teadlaste töölevõtmise juhendi kohta esitatud üldpõhimõtteid, **teadusuuringute tervikluse põhimõtet, komisjoni soovitusel intellektuaalomandi haldamise kohta teadmussiirde käigus ning ülikoolide ja muude riiklike teadusorganisatsioonide tegevusjuhise kohta esitatud üldpõhimõtteid ning määruse (EL) nr ...⁺/2013 artiklis 16 sätestatud soolise võrdõiguslikkuse põhimõtet.**
6. Vajaduse korral sisaldab toetusleping eetikapõhimõtete tagamist käsitlevaid sätteid, sealhulgas sätteid seoses sõltumatu eetikanõukogu loomisega ning komisjoni õigusega lasta **sõltumatutel ekspertidel** auditeerida eetikapõhimõtete järgimist.
7. **Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel** võivad meetmete **eritoetused** kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 ja määrusega (EL) nr 1268/2012 olla osa partnerluse raamlepingust.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määruse „Horisont 2020” number dokumendist 2011/0401(COD).

Artikkel 19

Toetuse määramise otsused

Vajaduse korral **ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel** võib komisjon kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 121 lõikega 1 või asjaomane rahastamisasutus toetuslepingute sõlmimise asemel teatada toetuse määramise otsuseid. Toetuslepingutele viitavaid käesoleva määruse sätteid kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Artikkel 20

Ajavahemik taotluse esitamisest toetuse määramiseni

1. ***Vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 128 lõikele 2 märgitakse toetusetaotluse esitamise kutsetes kavandatav kuupäev, mis ajaks kõiki taotlejaid teavitatakse nende toetusetaotluse hindamise tulemustest, ja orienteeruv kuupäev, millal toetuslepingud alla kirjutatakse või toetuse andmise otsusest teatatakse.***
2. ***Lõikes 1 osutatud kuupäevade puhul lähtutakse järgmistest ajavahemikest:***
 - a) ***taotlejate toetusetaotluse teadusliku hindamise tulemustest teavitamise puhul, kuni viis kuud pärast täielike toetusetaotluse esitamise lõpptähtaega;***

- b) *taotlejatega toetuslepingu sõlmimise või neile toetuse andmise otsuste teatavaks tegemise puhul, kuni kolm kuud taotlejate edukaks osutumise teavitamise kuupäevast.*
3. *Lõikes 2 osutatud tähtaegu võib ületada Euroopa Teadusnõukogu meetmete puhul ja nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel, eelkõige kui meetmed on keerukad, toetusetaotlusi on palju või kui osalejad seda taotlevad.*
4. *Osalejatele antakse piisavalt aega toetuslepingu allkirjastamiseks vajaliku teabe ja dokumentatsiooni esitamiseks. Komisjon teeb otsused ja esitab teabenõuded võimalikult kiiresti. Võimalusel välditakse dokumentide korduvat esitamist.*

Artikkel 21

Toetuse väljamaksmise aeg

Osalejatele makstakse toetused õigeaegselt vastavalt määrusele (EL, Euratom) nr 966/2012. Kui toetus on koordinaatorile välja makstud, teavitab komisjon või asjaomane rahastamisastutus sellest projektis osalejaid.

Artikkel 22

Turvaline elektrooniline süsteem

Kogu teabevahetus osalejatega, sealhulgas toetuslepingute sõlmimine, toetuse andmise otsusest ja selle muudatustest teatamine võib toimuda elektroonilise teabevahetussüsteemi abil, mille loob komisjon või asjaomane rahastamisastutus, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1268/2012 artiklis 179.

II jagu

RAKENDAMINE

Artikkel 23

Meetmete rakendamine

1. Osalejad rakendavad meetmeid kooskõlas kõigi käesolevas määruses, määruses (EL, Euratom) nr 966/2012, määruses (EL) nr 1268/2012, otsuses (EL) nr .../...⁺, tööprogrammis või -kavas, *taotlusvoorus* ja toetuslepingus sätestatud tingimuste ja kohustustega.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis 2011/0402 (CNS) sisalduva eriprogrammi otsuse number.

2. Osalejad ei tohi võtta **käesoleva määrusega** või toetuslepinguga vastuolus olevaid kohustusi. Kui osaleja ei täida meetme tehnilise rakendamise kohustusi, peavad kohustused täitma teised osalejad ilma liidu täiendava toetuseta, välja arvatud juhul, kui komisjon või asjakohane rahastamisasutus nad sellest kohustusest sõnaselgelt vabastab. **Kui osaleja ei täida oma kohustusi, võib komisjon kooskõlas artikli 39 lõike 3 punktiga a kanda artiklis 38 osutatud osalejate tagatisfondist tagasimaksmisele kuuluva summa meetme koordinaatorile.** Kui osalejate tagatisfondi käsitlevate sätetega ei ole ette nähtud teisiti, vastutab iga osaleja üksnes oma võlgade eest. Osalejad tagavad komisjoni või asjakohane rahastamisasutuse **õigeaegse** teavitamise kõikidest asjaoludest, mis võivad **oluliselt** mõjutada meetme rakendamist või liidu huve.
3. Osalejad rakendavad meetme ja võtavad kõik selleks vajalikud ja põhjendatud meetmed. Neile antakse meetme rakendamiseks õigeaegselt vajalikud asjakohased vahendid. Kui see on meetme rakendamiseks vajalik, võivad nad paluda kolmandatel isikutel, sealhulgas alltöövõtjatel, teha meetmes **ettenähtud tööd** või võivad kasutada kolmandate isikute vahendeid mitterahaliste toetuste näol vastavalt toetuslepingus kehtestatud tingimustele. Osaleja vastutab ■ tehtud töö eest komisjoni või asjaomase rahastamisasutuse ning muude osalejate ees.

4. Alltöövõtulepinguid sõlmitakse meetme teatavate osade rakendamiseks üksnes toetuslepinguga kindlaksmääratud juhtudel **ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mida ei olnud võimalik täpselt ette näha toetuslepingu jõustumise ajal.**
5. Kolmandad isikud (v.a alltöövõtjad) võivad teha meetme raames ■ tööd **toetuslepingus märgitud tingimustel**. Kolmas isik ja tema tehtav töö **peavad olema** kindlaks määratud toetuslepingus.

Kõnealuste kolmandate isikute kulusid võib käsitada toetuskõlblikuna, kui kolmas isik vastab järgmistele tingimustele:

- a) ta oleks toetuskõlblik, kui tegemist oleks osalejaga;
- b) ta on seotud üksus või on osalejaga **õiguslikult** seotud, mis **tähendab** koostööd ka väljaspool **meedet**;
- c) ta on märgitud toetuslepingus;

- d) ta järgib osaleja suhtes toetuslepingu alusel kohaldatavaid kulude toetuskõlblikkuse ja kontrolli eeskirju.
- e) *ta nõustub kandma solidaarvastutust liidu toetuse saajaga vastavalt kolmanda osapoole deklareeritud summale, kui seda nõuab komisjon või asjaomane rahastamisasutus.*
6. Kolmandad isikud võivad mitterahaliste toetuste näol anda osaleja käsutusse vahendid meetme rakendamiseks. Kolmandate isikute kulud seoses tasuta kättesaadavaks tehtud mitterahaliste toetustega on toetuskõlblikud, tingimusel et need vastavad toetuslepinguga ettenähtud tingimustele.
7. Meede võib hõlmata rahalist toetust kolmandatele isikutele vastavalt määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 ja määrusega (EL) nr X1268/2012 ettenähtud tingimustele. Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 137 lõike 1 punktis c osutatud summasid võib ületada juhul, kui seda on vaja meetme eesmärkide saavutamiseks.

8. Meede, mida rakendavad osalejad, kes on hankijad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/17/EÜ¹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/18/EÜ² ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/81/EÜ³ tähenduses, võib hõlmata kommertskasutusele eelnevaid hankeid ja innovatiivsete lahenduste hankeid või on kõnealused hanked selle meetme põhieesmärk, kui see on ette nähtud tööprogrammi või -kavaga ning on vajalik meetme rakendamiseks. Sel juhul kohaldatakse osalejate läbiviidud hankemenetluste suhtes käesoleva määruse **II** artikli 51 lõigetes 2, 4 ja 5 sätestatud eeskirju.
9. Osalejad järgivad nende riikide õigusnorme ja eetikanõudeid, kus meedet rakendatakse. Vajaduse korral taotlevad osalejad enne meetme alustamist asjaomaste riiklike või kohalike eetikakomiteede heakskiitu.
10. Tööd, milles kasutatakse loomi, tuleb teha kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 13 ning seejuures tuleb järgida nõuet asendada loomade kasutamine teaduslikes katsetes muude meetoditega, vähendada loomade kasutamist sellistes katsetes või täiustada kõnealuseid katsemeetodeid kooskõlas liidu õigusega ning eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2010/63/EL⁴.

¹ Euroopa parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiiv 2004/17/EÜ, millega kooskõlastatakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate ostjate hankemenetlused (ELT L 134, 30.4.2004, lk 1).

² Euroopa parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiiv 2004/18/EÜ ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta (ELT L 134, 30.4.2004, lk 114).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/81/EÜ, millega kooskõlastatakse teatavate kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas ostjate poolt sõlmitavate ehitustööde ning asjade ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise kord ja millega muudetakse direktiive 2004/EÜ ja 2004/18/EÜ (ELT L 216, 20.8.2009, lk 76).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2010. aasta direktiiv 2010/63/EL teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta (ELT L 276, 20.10.2010, lk 33).

Artikkel 24

Konsortsium

1. Konsortsiumi liikmed, kes soovivad meetmes osaleda, määravad endi seast ühe liikme koordinaatoriks, kes märgitakse toetuslepingusse. **Koordinaator on konsortsiumi liikmete peamine kontaktisik suhtlemisel komisjoniga või asjaomase rahastamisasutusega, kui toetuslepingus ei ole sätestatud teisiti või juhul, kui mõni konsortsiumi liige ei täida toetuslepingust tulenevaid kohustusi.**
2. Meetmes osalevad konsortsiumi liikmed sõlmivad sisekokkuleppe (edaspidi „konsortsiumileping”), **milles määratletakse nende õigused ja kohustused meetme rakendamisel kooskõlas toetuslepinguga**, välja arvatud tööprogrammi või -kava või taotlusvooriga ettenähtud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel. **Komisjon avaldab juhised, mis käsitlevad põhiküsimusi, mida osalejad oma konsortsiumilepingutes käsitleda võivad.**

3. *Konsortsiumilepingus võidakse sätestada muu hulgas järgmist:*

- a) *konsortsiumi sisemine korraldus;*
- b) *liidu rahaliste vahendite jaotus;*
- c) *eeskirjad levitamise-, kasutamise- ja juurdepääsuõiguste kohta, mis täiendavad käesoleva määruse III jaotise I peatüki ja toetuslepingu sätteid;*
- d) *sisevaidluste lahendamise kord;*
- e) *vastutus-, kahjude hüvitamise ja konfidentsiaalsuskokkulepped osalejate vahel.*

Konsortsiumi liikmed võivad konsortsiumisiseselt teha mis tahes kokkuleppeid, mida nad vajalikuks peavad, kui need kokkulepped ei ole vastuolus toetuslepingu või käesoleva määrusega.

4. Konsortsium võib teha ettepanekuid osaleja lisamise või väljajätmise **või koordinaatori vahetamise** kohta kooskõlas toetuslepingu vastavate sätetega, tingimusel et selline muudatus vastab osalemistingimustele, ei mõjuta negatiivselt meetme rakendamist ega ole vastuolus võrdse kohtlemise põhimõttega.

III jagu

TOETUSTE VORM JA RAHASTAMISEESKIRJAD

Artikkel 25

Toetuste vorm

Toetuste vormid on ette nähtud määruse (EL, *Euratom*) nr **966/2012** artikliga **123**, võttes arvesse meetme eesmärke.

Artikkel 26

Kulude toetuskõlblikkus

1. *Kulude toetuskõlblikkuse tingimused on määratud kindlaks määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikliga 126. Kolmandate isikute meetmega seonduvad kulud võivad käesoleva määruse ja toetuslepingu kohaselt olla toetuskõlblikud.*
2. *Toetuskõlbmatud kulud on kulud, mis ei vasta lõikes 1 nimetatud tingimustele, sealhulgas eelkõige reservid võimalikeks edaspidisteks kahjudeks või makseteks, vahetuskursimuutusest tingitud kahjum, kapitalitasuvusega seotud kulud, liidu mõne muu meetme või programmiga seoses hüvitatud kulud, võlg ja võla teenindamise kulud, ülemäärased ja põhjendamatud kulud.*

Artikkel 27

Otsesed toetuskõlblikud personalikulud

- 1. Ilma et see piiraks artiklis 26 sätestatud tingimuste kohaldamist on otsesed toetuskõlblikud personalikulud palgakulud ja sotsiaalkindlustuskulud ning muud meetmes osaleva personali tasustamisega seotud kulud, mis tulenevad liikmesriigi õigusaktidest või töölepingust.*
- 2. Ilma et see piiraks artiklis 26 sätestatud tingimuste kohaldamist võib pidada otsesteks abikõlblikeks kuludeks ka meetmes osalevale mittetulunduslike õigussubjektide personalile makstud lisatasu, sealhulgas mis tahes eri liiki lisalepingute alusel, kui see ei ületa lõikes 3 määratletud summat ja kui on täidetud järgmised lisatingimused:*
 - a) see on osaleja tavapärane tasustamisviis ja nii toimitakse järjepidevalt, kui vajatakse sama liiki tööd või asjatundjate teadmisi;*
 - b) lisatasu arvestamise kriteeriumid on objektiivsed ja osaleja kasutab neid pidevalt, sõltumata kasutatavast rahastamisallikast.*

3. *Lisatasu maksmine võib olla abikõlblik, kui summa ei ületa 8 000 eurot aastas isiku kohta. Isiku puhul, kes ei tööta üksnes kõnealuse meetme heaks, rakendatakse tunnilimiiti. Tunnilimiidi väljaarvutamiseks jagatakse 8 000 eurot artikli 31 kohaste aasta töötundide arvuga.*

Artikkel 28

Meetme rahastamine

1. Meetmele antav rahaline toetus ei ületa toetuskõlblikke kulusid, millest on lahutatud meetme tulud.
2. Meetme tuludena käsitatakse järgmist:
 - a) rahalise või mitterahalise toetustena osalejate käsutusse tasuta antud vahendid, ***mille väärtuse on osaleja deklareerinud abikõlblike kuludena***, tingimusel et kolmas isik on need andnud spetsiaalselt meetmes kasutamiseks;
 - b) meetmest saadud tulu, välja arvatud meetme tulemuste kasutamisest saadud tulu;
 - c) toetuslepingu raames ostetud varade müügist saadud tulu nende kulude ulatuses, mille toetusesaaja arvestas algselt meetme kuludesse.

3. Toetuskõlblike kulude ühtset hüvitismäära kohaldatakse iga meetme puhul mis tahes tegevuse suhtes, mida meetme raames rahastatakse. Maksimummäär kehtestatakse tööprogrammi või -kavaga.
4. Programmi „Horisont 2020” toetus võib ulatuda kuni 100 %-ni kõigist toetuskõlblikest kuludest, ilma et see piiraks kaasrahastamispõhimõtte kohaldamist.
5. Programmi „Horisont 2020” toetust piiratakse maksimaalselt 70 %-le meetme toetuskõlblikest kogukuludest uuenduslike meetmete ja programmi kaasrahastamise meetmete puhul.

Uuenduslike meetmete puhul võib programmi „Horisont 2020” toetus innovatsioonimeetmete puhul erandina lõikest 3 ulatuda mittetulunduslike õigussubjektide puhul kuni 100 %ni abikõlblikest kuludest, ilma et see piiraks kaasrahastamispõhimõtte kohaldamist.

6. Käesoleva artikliga kehtestatud hüvitismäärasid kohaldatakse ka selliste meetmete puhul, kus kindlamääraline, ühikuhindadel põhinev või kindlasummaline makse on määratud kindlaks kogu meetme või selle osa jaoks.

Artikkel 29

Kaudsed kulud

1. Kaudsete toetuskõlblike kulude kindlaksmääramisel kohaldatakse kindlasummalist makset, milleks on **25%** otsestest toetuskõlblikest kogukuludest, v.a alltöövõtuga seotud otsesed toetuskõlblikud kulud ja kolmandatele isikutele kasutada antud selliste vahenditega seotud kulud, mida ei kasutata toetusesaaja territooriumil, ning rahaline toetus kolmandatele isikutele.
2. Erandina lõikest 1 võib kaudsed kulud deklareerida kindlasummaliste maksete vormis või ühikuhindade alusel, kui see on ette nähtud tööprogrammi või -kavaga.

Artikkel 30

Rahastamistasandite hindamine

Programmi „Horisont 2020” vahehindamine hõlmab käesoleva määruse artiklitega 27, 28 ja 29 kehtestatud uute rahastamistasanditega loodud erinevate elementide mõju hindamist, et hinnata, kas uus lähenemine on toonud kaasa soovimatuid olukordi, mis kahjustavad programmi „Horisont 2020” atraktiivsust.

Artikkel 31

Aastane töötundide arv

1. Toetuskõlblikud personalikulud hõlmavad üksnes meetmega otseselt seotud isikute tegelikke töötunde. Osaleja esitab tegelikult töötatud töötunnid ajaarvestussüsteemi andmike kaudu.
2. Tööaja arvestamist ei nõuta isikutelt, kes töötavad üksnes meetme jaoks. Sel juhul peab osaleja kirjutama alla deklaratsioonile, millega kinnitatakse, et asjaomase isiku töö on seotud üksnes meetmega.

3. Toetuslepingus on esitatud järgmine:

- a) ajaarvestussüsteemi miinimumnõuded ■ ;
- b) *võimalus valida, kas võtta aluseks aastane töötundide arv või meetod, mille abil tehakse kindlaks aastane töötundide arv, mida kasutatakse tunnitaskumäärade arvutamiseks, võttes arvesse osaleja tavapärase raamatupidamist.*

Artikkel 32

VKEde omanike ja füüsiliste isikute personalikulud

VKEde omanikud ja muud füüsilised isikud, kes ei saa palka, võivad taotleda personalikulude hüvitamist ühikuhindade alusel.

Artikkel 33

Ühikuhinnad

1. Komisjon võib määruse (EL, Euratom) 966/2012 artikli 124 kohaselt kehtestada ühikuhindade kindlaksmääramise meetodid kas:

- a) statistiliste andmete või muude samalaadsete objektiivsete vahendite põhjal;
- b) osaleja varasemate auditeeritavate andmete põhjal.

2. Otseseid toetuskõlblikke personalikulusid võib rahastada ühikuhindade **■** alusel, mis on kindlaks määratud osaleja tavapärase kuluarvestuse kohaselt, tingimusel, et need ühikuhinnad vastavad järgmistele kumulatiivsetele kriteeriumidele:
- a) need arvutatakse tegelike personali kogukulude põhjal, mis kajastuvad osaleja üldises raamatupidamisarvestuses ja mida ***osaleja*** võib kohandada hinnanguliste või eelarvestatud elementide alusel vastavalt komisjoni kindlaksmääratud tingimustele;
 - b) need vastavad artiklitele 26 ja 27;
 - c) nende puhul on tagatud kasumi taotlemist keelava nõude järgmine ja kulude topeltrahastamise vältimine;
 - d) nende arvutamisel on võetud nõuetekohaselt arvesse artiklit 31.

Artikkel 34

Finantsaruannete õigsust kinnitav tõend

Finantsaruannete õigsust kinnitav tõend sisaldab taotletud toetuse kogusummat, mida osaleja on taotlenud tegelike kulude hüvitamise taotlusega ja artikli 33 lõikes 2 osutatud ühikukulude vormis ■, **jättes välja ühekordse väljamaksena deklareeritud summad, kindlasummalised maksed ning ühikukulud, milleks ei ole kulud, mis on määratud kindlaks vastavalt osalejate tavalistele raamatupidamiskuludele.** Kõnealune tõend tuleb esitada üksnes juhul, kui toetussumma on toetuse lõppmakse tegemise ajal 325 000 eurot või rohkem.

Artikkel 35

Raamatupidamismetoodika õigsust kinnitav tõend

1. Osalejad, kes arvutavad otsesed personalikulud kooskõlas artikli 33 lõikega 2 ja taotleavad nende hüvitamist ühikuhindade alusel, võivad esitada komisjonile raamatupidamismetoodika õigsust kinnitava tõendi. Kõnealune metoodika vastab artikli 33 lõikes 2 sätestatud tingimustele ning toetuslepingu nõuetele.
2. Kui komisjon on raamatupidamismetoodika õigsust kinnitava tõendi heaks kiitnud, kehtib see kõigi määruse (EL) nr ...⁺/2013 raames rahastatavate meetmete puhul ning osaleja arvutab kulud ja taotleb nende hüvitamist selle alusel. **Kui komisjon on raamatupidamismetoodika õigsust kinnitava tõendi heaks kiitnud, ei omista ta heakskiidetud metoodikale enam ühtegi süsteemset või korduvat viga.**

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määruse „Horisont 2020” number dokumendist 2011/0401(COD).

Artikkel 36

Kontrollitõendi väljastanud audiitorid

1. Artiklites 34 ja 35 osutatud raamatupidamisaruannete ja -metoodika õigsust kinnitavad tõendid koostab sõltumatu audiitor, kes on pädev tegema raamatupidamisdokumentide kohustuslikke auditeid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2006/43/EÜ¹ või sarnaste siseriiklike õigusnormidega, või pädev ja sõltumatu ametiisik, keda asjaomane riigiasutus on seaduslikult volitanud toetusesaajat kontrollima ja kes ei ole seotud raamatupidamisaruannete koostamisega.
2. Komisjoni, kontrollikoja või Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) taotlusel võimaldatakse raamatupidamisaruande ja -metoodika õigsust kinnitava tõendi väljastaval audiitoril pääseda juurde täiendavatele dokumentidele ja auditeerimise töödokumentidele, mille põhjal väljastatakse raamatupidamisaruannete või metoodika õigsust kinnitav tõend.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit, millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 87).

Artikkel 37

Kumulatiivne rahastamine

Meetmele, millele on antud toetust liidu eelarvest, võib anda toetust ka määruse (EL) ...⁺/2013 alusel, tingimusel et toetused ei hõlma samasid kuluartikleid.

IV jagu

TAGATISED

Artikkel 38

Osalejate tagatisfond

1. Asutatakse osalejate tagatisfond (edaspidi „fond”), millega kaetakse riske, mis on seotud võimalusega, et liidule ei tagastata tagasimaksmisele kuuluvaid summasid, millega komisjon on toetuste kaudu rahastanud meetmeid otsuse nr 1982/2006/EÜ alusel või millega komisjon või liidu rahastatavad asutused on toetuste kaudu rahastanud meetmeid programmi „Horisont 2020” raames vastavalt käesolevas määruses sätestatud eeskirjadele. Fond asendab määrusega (EÜ) nr 1906/2006 loodud osalejate tagatisfondi ja on selle õigusjärglane.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määruse „Horisont 2020” number dokumendist 2011/0401(COD).

2. Fondi hallatakse kooskõlas artikliga 39. Kõik fondi tegevuse tulemusena saadud intressid lisatakse fondile ning neid kasutatakse üksnes artikli 39 lõikes 3 sätestatud eesmärkidel.
3. Fond ei sekku, kui intressid ei ole piisavad, et katta artikli 39 lõikes 3 kirjeldatud toiminguid, ning komisjon või asjaomane rahastamisasutus nõuab võlgnetavad summad sisse otse ***osalejatelt või kolmandatelt isikutelt***.
4. Fondi käsitatakse määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 kohaselt piisava tagatisena. Osalejatelt ei või vastu võtta ega nõuda täiendavat tagatist või garantiid, välja arvatud käesoleva artikli lõikes 3 kirjeldatud juhtudel.
5. Programmi „Horisont 2020” raames võetavates meetmetes osalejad, kelle risk on kaetud fondist, teevad osamakse suuruses 5 % meetmele ettenähtud liidu rahalisest toetusest. Meetme lõppemise korral tagastatakse osalejatele (koordinaatori kaudu) fondi tehtud osamakse summa.
6. ***Programmi „Horisont 2020” vahehindamise alusel võidakse lõikes 5 sätestatud osalejate fondile tehtavate osamaksete suurust vähendada.***

Artikkel 39
Fondi tegevus

1. Fondi haldab liit, keda esindab osalejate nimel komisjon, kes tegutseb fondi haldajana vastavalt toetuslepingu kehtestatud tingimustele.

Komisjon võib hallata fondi otse või usaldada fondi finantsjuhtimise kas Euroopa Investeerimispankale või asjakohasele finantseerimisasutusele (hoiulevõttev pank). Hoiulevõttev pank haldab fondi vastavalt komisjoni esitatud juhistele.

2. Esialgsest eelfinantseerimissummast võib kinni pidada osaleja poolt fondile antava sissemaksesumma ning selle osaleja nimel fondi maksta.
3. Kui osaleja peab summa liidule tagasi maksma, võib komisjon (ilma et see piiraks kohustusi mittetäitvate osalejate suhtes karistuste kohaldamist) teha järgmist:

- a) kanda üle või anda hoiulevõtvale pangale korraldus kanda tagasimakstav summa fondist otse meetme koordinaatorile. Kõnealune ülekanne tehakse pärast kohustusi mittetäitva osaleja osalemise lõpetamist või tühistamist, kui meede ei ole lõppenud ning kui teised osalejad on nõus seda rakendama täielikus kooskõlas samade eesmärkidega. Fondist ülekantud summat käsitatakse liidu rahalise toetusena;
- b) nõuda kõnealune summa fondilt sisse.

Komisjon väljastab fondi kasuks sissenõudekorralduse, mis esitatakse asjaomasele osalejale ***või kolmandale isikule***. Komisjon võib sel eesmärgil kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 vastu võtta sissenõudmisotsuse.

- 4. Sissenõutavad summad moodustavad fondi sihtotstarbelise tulu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 21 lõike 4 tähenduses. Pärast kõigi fondist kaetava riskiga toetuste rakendamise lõpuleviimist nõuab komisjon sisse kõik võlgnetavad summad ning kannab need liidu eelarvesse vastavalt seadusandja otsustele.

III peatükk

EKSPERDID

Artikkel 40

Sõltumatute ekspertide ametisse nimetamine

1. Komisjon ja vajaduse korral rahastamisasutused võivad nimetada sõltumatud eksperdid, kes hindavad taotlusi **kooskõlas artikliga 15** või annavad nõu või abistavad:
 - a) taotluste hindamisel;
 - b) määruse (EL) nr ...⁺/2013 ning varasemate teadus- ja/või innovatsiooniprogrammide alusel võetavate meetmete rakendamise jälgimisel;
 - c) liidu teadus- ja innovatsioonipoliitika või programmide, sealhulgas programmi „Horisont 2020” rakendamisel, samuti Euroopa teadusruumi saavutamisel ja toimimisel;
 - d) teadus- ja innovatsiooniprogrammide hindamisel;
 - e) liidu teadus- ja innovatsioonipoliitika kujundamisel, sealhulgas tulevaste programmide ettevalmistamisel.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määruse „Horisont 2020” number dokumendist 2011/0401(COD).

2. Sõltumatud eksperdid valitakse neile antud ülesannete täitmiseks vajalike oskuste, kogemuste ja teadmiste alusel. Juhul kui sõltumatutel ekspertidel tuleb tegelda salastatud teabega, peavad nad enne ametisse nimetamist läbima asjakohase julgeolekukontrolli.

Kandidaatide andmebaasi koostamiseks määratakse sõltumatud eksperdid kindlaks ja valitakse välja vastavalt **taotlusvoorudele**, mis on suunatud üksikisikutele ja asjakohastele organisatsioonidele, nagu ■ teadusagentuuridele, teadusasutustele, **ülikoolidele**, standardimisorganisatsioonidele, **kodanikuühiskonna organisatsioonidele** või ettevõtjatele.

Komisjon või asjaomane rahastamisasutus võib vajaduse korral ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ning **läbipaistval viisil** valida asjakohaste oskustega **eksperdi, kes ei ole** andmebaasis.

■

Sõltumatute ekspertide määramisel rakendab komisjon või asjaomane rahastamisasutus sobivaid meetmeid, et saavutada eksperdirühmade ja hindamiskomisjonide tasakaalustatud koosseis erinevaid oskusi, kogemusi, teadmisi, geograafilist mitmekesisust ja soolist kuuluvust silmas pidades ning võttes arvesse meetme valdkonnas valitsevat olukorda. Vajaduse korral püütakse saavutada ka era- ja avaliku sektori tasakaal.

Komisjon või asjaomane rahastamisasutus võib kasutada sõltumatute ekspertide ametisse nimetamisel nõuandeorganite abi. Euroopa Teadusnõukogu eesliini teadusuuringute puhul nimetab eksperdid ametisse komisjon Euroopa Teadusnõukogu sõltumatu teadusnõukogu ettepaneku põhjal.

3. Komisjon või asjaomane rahastamisasutus ■ tagab, et eksperdil, kellel ■ tekib *huvide* konflikt seoses küsimusega, mille kohta ta peab esitama arvamuse, ei paluta *sellist konkreetset küsimust hinnata, selle osas nõu anda ega abistada*.

■

4. *Kogu teabevahetus sõltumatute ekspertidega, sealhulgas nende ametisse nimetamist käsitlevate lepingute sõlmimine ja muutmine võib toimuda elektroonilise teabevahetussüsteemi abil, mille loob komisjon või asjaomane rahastamisasutus, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1268/2012 artikli 287 lõikes 4.*
5. Komisjon avaldab vähemalt kord aastas komisjoni või rahastamisasutuste veebilehel nende isikuliselt ametisse nimetatud ekspertide nimed (*koos pädevusvaldkonnaga*), kes on komisjoni või rahastamisasutust määruse (EL) nr ...⁺/2013 ja otsuse .../.../EL⁺⁺ rakendamisel abistanud. Sellist teavet kogutakse, töödeldakse ja need avaldatakse vastavalt määrusele (EÜ) nr 45/2001.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määruse „Horisont 2020” number dokumendist 2011/0401(COD).

⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis 2011/0402 (CNS) sisalduva eriprogrammi otsuse number.

III JAOTIS

TULEMUSTE KASUTAMIST JA LEVITAMIST REGULEERIVAD EESKIRJAD

I peatükk

TOETUSED

I jagu

TULEMUSED

Artikkel 41

Tulemuste omandiline kuuluvus

1. Tulemused kuuluvad osalejale, kes need on saanud.
2. Kui mitu meetmes osalejat on ühiselt saanud tulemusi ja kui nende vastavat ***panust ühistesse tulemustesse ei saa kindlaks määrata või kui ei ole võimalik asjakohase intellektuaalomandi õiguste kaitse saamise või säilitamise eesmärgil neid ühiselt saadud tulemusi üksteisest eraldada***, kuuluvad need tulemused neile ühiselt. Osalejad sõlmivad kokkuleppe kõnealuse ühisomandi jagamise ja kasutamise tingimuste kohta vastavalt toetuslepingust tulenevatele kohustustele. ***Ühisomanikud võivad pärast tulemuste saamist leppida kokku mitte jätkata ühise omandilise kuuluvusega ja otsustada kasutada mõnda muud korda, muu hulgas loovutada oma omandiosaluse ühele omanikule, nii et teistele osalejatele jäävad kasutusõigused.***

Kui ühisomandiõiguse kokkuleppega ei ole teisiti ette nähtud, on igal ühisomanikul õigus ühiselt saadud tulemuste kasutamiseks anda kolmandatele isikutele lihtlitsentse, kuid ilma õigusega anda all-litsentse, järgmistel tingimustel:

- a) teisi ühisomanikke teavitatakse eelnevalt;
 - b) teistele ühisomanikele pakutakse õiglast ja mõistlikku hüvitist.
3. Kui osaleja töötaja või mõni muu osaleja heaks töötav isik võib nõuda saadud tulemuste suhtes õigusi, tagab asjaomane osaleja selle, et neid õigusi on võimalik teostada viisil, mis on vastavuses toetuslepingust tulenevate kohustustega.

Artikkel 42

Tulemuste kaitse

1. Kui tulemusi saab ***kasutada või võib põhjendatult eeldada, et neid on võimalik kasutada*** tööstuses või kaubanduses, uurib kõnealuste tulemuste omanik võimalusi nende kaitseks. Võimaluse korral ja, kui see on asjaolusid arvestades ***mõistlik*** ja põhjendatud, kaitseb osaleja neid asjakohase ajavahemiku jooksul ja asjakohase territoriaalse ulatuse piires piisavalt, võttes nõuetekohaselt arvesse enda ning teiste meetmes osalejate õigustatud huve, eriti ärihuve.

2. Kui liidult rahalist toetust saanud osaleja ei kavatse kaitsta enda saadud tulemusi mõnel muul põhjusel kui see, et liidu või siseriikliku õiguse kohaselt ei ole see võimalik või et puudub võimalus neid kaubanduslikul **või tööstuslikul** eesmärgil kasutada, ning kui ta ei kavatse tulemusi kaitse eesmärgil edasi anda liikmesriigis või assotsieerunud riigis asuvale teisele õigussubjektile, teavitab ta komisjoni või asjakohast rahastamisasutust enne kõnealuste tulemuste mis tahes viisil levitamist. Komisjon (liidu nimel) või asjakohane rahastamisasutus võib **asjaomase osaleja nõusolekul** võtta sellised tulemused enda omandisse ja võtta vajalikke meetmeid nende piisavaks kaitseks.

Osaleja võib keelduda nõusoleku andmisest üksnes juhul, kui ta suudab tõendada, et tema õigustatud huve võidakse märkimisväärselt kahjustada. Kõnealuseid tulemusi ei tohi levitada enne, kui komisjon või asjakohane rahastamisasutus on teinud otsuse mitte võtta sellised tulemused enda omandisse või on otsustanud võtta sellised tulemused enda omandisse ja on võtnud vajalikke meetmeid nende piisavaks kaitseks. **Komisjon või asjaomane rahastamisastutus teeb sellise otsuse põhjendamatult viivitusega.** Toetuslepingus kehtestatakse sellekohased tähtajad.

3. Kui liidult rahalist toetust saanud osaleja ei kavatse tulemusi kaitsta ega püüa laiendada sellist kaitset mõnel muul põhjusel kui see, et puudub võimalus neid kaubanduslikul **või tööstuslikul** eesmärgil kasutada **kuni viie aasta jooksul pärast lõppmakse tegemist**, teavitab ta komisjoni või asjakohane rahastamisasutust, kes võib kaitsmist jätkata või seda laiendada, võttes need tulemused enda omandisse. Osaleja võib keelduda nõusoleku andmisest üksnes juhul, kui ta suudab tõendada, et tema õigustatud huve võidakse märkimisväärselt kahjustada. Toetuslepingus kehtestatakse sellekohased tähtajad.

Artikkel 43

Tulemuste kasutamine ja levitamine

1. Kõik liidult rahalist toetust saanud osalejad annavad oma parima, et kasutada nende omandis olevaid tulemusi ■ või lubavad neid ■ kasutada teisel õigussubjektil, eelkõige tulemuste edasiandmise ja litsentside andmise kaudu kooskõlas artikliga 44.

Toetuslepingus **peavad** olema märgitud **kõik täiendavad** kasutamiskohustused. **Teadusuuringute puhul, mida on võimalik kasutada oluliste ühiskondlike väljakutsete lahendamiseks, võib täiendava kasutamiskohustusena sätestada mitteeksklusiivse litsentsimise.** Sellised täiendavad kohustused märgitakse tööprogrammi või -kavasse.

2. Võttes arvesse mis tahes piiranguid seoses intellektuaalomandi kaitse, turvalisuse kaitse eeskirjade ja õigustatud ■ huvidega, levitab iga osaleja tema omandis olevaid tulemusi sobivate vahenditega nii kiiresti kui võimalik. Toetuslepingus võidakse kehtestada sellekohased tähtajad.

Toetuslepingus *sätestatakse kõik täiendavad* levitamiskohustused ning need märgitakse *tööprogrammis või -kavas*.

Teaduspublikatsioonide kaudu levitamise tulemustele antakse avatud juurdepääs toetuslepinguga ettenähtud tingimustel. Kulud seoses avatud juurepääsuga teaduspublikatsioonidele, mis lähtuvad programmi „Horisont 2020” raames rahastatavatest teadusuuringutest ja mis tekivad meetme kestuse ajal, on vastavalt toetuslepingu tingimustele hüvitamiskõlblikud. Võttes nõuetekohaselt arvesse määruse (EL) nr ...⁺/2013 artiklit 18, ei kehtestata teaduspublikatsioonidele avatud juurdepääsu osas toetuslepinguga tingimusi, mille tagajärjel tekiks pärast meetme lõpuleviimist avaldamisega seotud lisakulud.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määruse „Horisont 2020” number dokumendist 2011/0401(COD).

Seoses uurimisandmete levitamisega võib toetuslepinguga uurimisandmetele avatud juurdepääsu andmise ja uurimisandmete säilitamise kontekstis kehtestada tingimused, millega antakse avatud juurdepääs sellistele tulemustele, eelkõige Euroopa Teadusnõukogu ning tulevaste ja kujunemisjärgus tehnoloogiate eesliini teadusuuringute puhul või muudes asjakohastes valdkondades, võttes arvesse osalejate õigustatud huve ja piiranguid, mis on seotud andmekaitse, intellektuaalse omandi ja turvalisuse kaitse eeskirjadega. Sellisel juhul märgitakse tööprogrammis või -kavas, kas uurimisandmete levitamine avatud juurdepääsu kaudu on nõutav.

Enne mis tahes viisil levitamist teavitab osaleja sellest teisi osalejaid. Pärast teavitamist võib osaleja keelduda juhul, kui ta suudab tõendada, et kavandatud levitamine kahjustaks märkimisväärselt tema õigustatud huve seoses tulemuste või taustteabega. Sel juhul võib levitamine toimuda ainult juhul, kui võetakse asjakohased meetmed kõnealuste õigustatud huvide kaitseks. Toetuslepingus kehtestatakse sellekohased tähtajad.

3. Selleks et komisjon või asjaomane rahastamisasutus saaksid teostada järelevalvet ja levitada tulemusi, esitavad osalejad vajaliku teabe *oma tulemuste kasutamise ja levitamisega seotud tegevuste kohta ja vajalikud* dokumendid vastavalt toetuslepingus sätestatud tingimustele. *Kui see on kooskõlas teabe esitanud osalejate õigustatud huvidega, tehakse selline teave üldsusele kättesaadavaks. Toetuslepingus kehtestatakse muu hulgas sellise aruandekohustuse jaoks tähtajad.*

4. Tulemustega seotud kõikide patenditaotluste, standardite, publikatsioonide või mis tahes muude, sealhulgas elektrooniliste levitamismeetmete puhul tuleb **võimaluse korral** esitada märge (mis võib hõlmata visuaalseid vahendeid) selle kohta, et meede on saanud liidu rahalist toetust. Selle märke tingimused määratakse kindlaks toetuslepingus.

Artikkel 44

Tulemuste üleandmine ja litsentsid

1. Kui osaleja annab üle tulemuste omandiõiguse, annab ta kooskõlas toetuslepinguga vastuvõtjale üle nende tulemustega seotud kohustused, sealhulgas kohustuse anda kõnealused kohustused üle mis tahes hilisemale vastuvõtjale.

Ilma et see piiraks selliste konfidentsiaalsusega seotud kohustuste täitmist, mis tulenevad ühinemiste ja ülevõtmiste korral kohaldatavatest õigusnormidest, peab tulemusi üle anda kavatsev osaleja sellest eelnevalt teavitama teisi osalejaid, kellel on üleantavate tulemuste **kasutamise õigus või kes võivad** sellist kasutamise õigust **taotleda**, esitades piisava teabe tulemuste uue kavandatava omaniku kohta, et neil oleks võimalik analüüsida kavandatava üleandmise mõju nende kasutusõiguste võimalikule teostamisele.

Pärast teavitamist võib osaleja keelduda omandiõiguse üleandmisest juhul, kui ta suudab tõendada, et kavandatav üleandmine kahjustab tema kasutusõigusi. Sel juhul ei toimu kavandatud üleandmine enne, kui asjaomased osalejad on omavahel kokkuleppele jõudnud. Toetuslepingus kehtestatakse selle kohta tähtajad.

Teised kasutajad võivad eelneva kirjaliku kokkuleppega loobuda eelneva teavitamise ja keeldumise õigusest, kui kasutusõigus antakse üle kindlaksmääratud kolmandale isikule.

2. Tingimusel et tulemuste kasutamise õigusi on võimalik teostada ning et tulemuste omanik peab kinni täiendavatest kasutamiskohustusest, võib **tulemuste omanik** anda litsentse mis tahes õigussubjektile või muul viisil volitada mis tahes õigussubjekti neid tulemusi kasutama, sealhulgas ainulitsentsi alusel. ***Ainulitsentsi andmine tulemustele on võimalik, kui kõik teised asjaomased osalejad annavad nõusoleku, et nad loobuvad oma kasutusõigustest.***

3. ***Toetuslepingus võidakse sätestada, et*** komisjon või asjakohane rahastamisasutus või iga meetmes osaleja võib olla vastu liidu rahalist toetust saanud osalejate saadud tulemuste omandiõiguse üleandmisele või ainulitsentsi andmisele sellisele ELis asutatud kolmandale isikule või kolmandale riigile, mis ei ole liitunud programmiga „Horisont 2020”, kui leitakse, et kõnealune toetus või üleandmine ei ole kooskõlas liidu majanduse konkurentsivõime arendamise huvidega või on vastuolus eetikapõhimõtete või julgeolekukaalutlustega.

Sel juhul antakse omandiõigus üle või antakse ainulitsents ainult juhul, kui komisjon või asjakohane rahastamisasutus on kindel, et rakendatakse sobivaid kaitsemeetmeid.

Vajaduse korral nähakse toetuslepinguga ette, et komisjoni või asjakohane rahastamisasutust teavitatakse eelnevalt igast sellisest tulemuste omandiõiguse üleandmisest või ainulitsentsi andmisest. Toetuslepingus kehtestatakse selleks tähtajad.

II jagu

TAUSTTEABE JA TULEMUSTE KASUTUSÕIGUSED

Artikkel 45

Taustteave

Osalejad võivad kirjalikus kokkuleppes määrata kindlaks taustteabe, mida on vaja nende meetme rakendamiseks.

Artikkel 46

Kasutusõiguste põhimõtted

1. Kõik taotlused, mis tehakse seoses kasutusõigustega või nendest loobumisega, esitatakse kirjalikult.
2. Kasutusõigustega ei kaasne õigust anda välja all-litsentse, kui taotluse objektiks olevate tulemuste või taustteabe omanikuga ei ole kokku lepitud teisiti.
3. Samas meetmes osalejad teavitavad üksteist enne toetuslepinguga ühinemist kõikidest taustteabega seotud õiguslikest või kasutusõigusega seotud piirangutest. Seejärel sõlmib osaleja kasutusõiguste teostamise tagamiseks taustteavet käsitleva kokkuleppe.

I

4. Kui osaleja lõpetab oma meetmes osalemise, jääb tema kohustus anda kasutusõigused mõnele teisele osalejale toetuslepingus kindlaksmääratud tingimustel muutmata.
5. Konsortsiumlepingus võidakse sätestada, et kui osaleja ei suuda oma kohustusi täita ega kõrvalda vastavaid puudusi, jääb selline rikkunud osaleja jääb kasutusõigustest ilma.

Artikkel 47

Rakendamiseks vajalikud kasutusõigused

1. Osalejal on õigus kasutada teise, samas meetmes osaleja tulemuste kasutusõigusi, kui ta vajab **neid tulemusi** meetme raames tehtavaks tööks.

Vastavad kasutusõigused antakse kasutustasuta.

2. Osalejal on õigus kasutada teise, samas meetmes osaleja taustteavet, kui ta vajab **seda taustteavet** meetme raames tehtavaks tööks ning kui võetakse arvesse artikli 46 lõike 3 kohaseid piiranguid.

Sellised kasutusõigused antakse kasutustasuta, kui kõigi osalejate vahel ei ole enne toetuslepingu sõlmimist teisiti kokku lepitud.

Artikkel 48

Kasutamiseks vajalikud kasutusõigused

1. Osalejal on õigus kasutada teise, samas meetmes osaleja tulemuste kasutusõigusi, kui ta vajab ***neid tulemusi oma*** tulemuste kasutamiseks.

Kokkuleppe kohaselt antakse vastavad kasutusõigused õiglastel ja mõistlikel tingimustel.

2. Osalejal on õigus kasutada teise, samas meetmes osaleja taustteavet, kui ta vajab ***seda taustteavet oma*** tulemuste kasutamiseks ning kui võetakse arvesse artikli 46 lõike 3 kohaseid piiranguid.

Kokkuleppe kohaselt antakse vastavad kasutusõigused õiglastel ja mõistlikel tingimustel.

3. Liikmesriigis või assotsieerunud riigis asuval seotud üksusel on samuti tulemuste ***ning, võttes arvesse artikli 46 lõikest 3 tulenevaid piiranguid, taustteabe kasutusõigused õiglastel ja mõistlikel tingimustel, kui kõnealuseid tulemusi või taustteavet on vaja seotud osaleja saadud tulemuste kasutamiseks***, välja arvatud juhul, kui konsortsiumilepingus on sätestatud teisiti. ***Neid kasutusõigusi taotletakse ja saadakse otse neid tulemusi või taustteavet omavalt osalejalt, välja arvatud juhul, kui artikli 46 lõike 2 kohaselt on kokku lepitud teisiti.***

4. Lõigete 1, 2 või 3 alusel võib kasutusõigusi taotleda kuni ühe aasta jooksul pärast meetme lõppu, välja arvatud kui osalejad lepivad kokku erinevas tähtajas.

Artikkel 49

Liidu ja liikmesriikide kasutusõigused

1. Liidu institutsioonidel, asutustel, teenistustel või ametitel on õigus kasutada **ainult** liidu rahalist toetust saanud osaleja tulemusi liidu poliitika või programmide väljatöötamiseks, rakendamiseks ja järelevalveks, **kui selline kasutus on nõuetekohaselt põhjendatud**. Selliseid kasutusõigusi võib rakendada üksnes mitteärilisel otstarbel väljaspool konkurentsi.

Vastavad kasutusõigused antakse kasutustasuta.

2. *Määruse (EL) nr ...⁺/2013 I lisa III osas sätestatud erieesmärgi „Turvaline ühiskond – Euroopa kodanike ja ühiskonna vabaduse ja turvalisuse kaitse” alla kuuluvate meetmete puhul on liidu institutsioonidel, asutustel, teenistustel ja ametitel ning liikmesriikide ametiasutustel vajaduse korral õigus kasutada liidu rahalist toetust saanud osaleja tulemuste kasutusõigusi liidu poliitika või programmide väljatöötamiseks, rakendamiseks ja järelevalveks kõnealuses valdkonnas. Selliseid kasutusõigusi võib rakendada üksnes mitteärilisel otstarbel ja konkurentsiväliselt. Sellised kasutusõigused antakse kasutustasuta kahepoolse lepingu alusel, milles määratletakse eritingimused selle tagamiseks, et neid õigusi kasutatakse ainult ettenähtud eesmärgil, ning et kehtestatakse asjakohased konfidentsiaalsusega seotud kohustused. Sellised kasutusõigused ei laiene osaleja taustteabele. Kasutusõigust taotlev liikmesriik, liidu institutsioon, asutus, teenistus või amet teavitab sellisest taotlusest kõiki liikmesriike. Salastatud teabe suhtes kohaldatakse komisjoni julgeolekueeskirju.*

I

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määruse „Horisont 2020” number dokumendist 2011/0401(COD).

IV JAOTIS
ERISÄTTED

Artikkel 50

Auhinnad

- 1. Liidu rahalist toetust võib maksta auhinna vormis vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 VII jaotisele ja määrusele (EL) nr 1268/2012.***
- 2. Auhindade andmise tingimuseks võib seada asjakohaste avalikustamiskohustuste järgimise. Tulemuste levitamise osas kohaldatakse käesoleva määruse III jaotist. Tööprogrammi või -kavaga võib näha ette kasutamise ja levitamisega seotud erikohustused.***

Artikkel 51

Hankemenetlus, kommertskasutusele eelnev hange ja innovaatiliste lahenduste riigihange

1. *Komisjoni poolt tema nimel või koos liikmesriikidega korraldatava hankemenetluse suhtes kohaldatakse riigihanke-eeskirju, nagu on sätestatud määruses (EL, Euratom) nr 966/2012 ja määruses (EL) nr 1268/2012.*
2. *Liidu rahalist toetust võib anda kommertskasutusele eelneva hankena või innovaatiliste lahenduste riigihankena, mille korraldab komisjon või asjaomane rahastamisastutus oma nimel või koos liikmesriikide ja assotsieerunud riikide hankijatega.*

Hankemenetlus:

- a) *järgib läbipaistvuse, mittediskrimineerimise, võrdse kohtlemise, usaldusväärse finantsjuhtimise ja proportsionaalsuse põhimõtteid ning konkurentsieeskirju ning vajaduse korral direktiive 2004/17/EÜ, 2004/18/EÜ ja 2009/81/EÜ või juhul, kui komisjon tegutseb enda nimel, määrust (EL, Euratom) nr 966/2012;*

- b) võib ette näha konkreetsed tingimused, nt kommertskasutusele eelneva hanke alla kuuluva tegevuse teostamise koha puhul piirang liikmesriikide ja programmiga „Horisont 2020” assotsieerunud riikide territooriumi suhtes, kui see on nõuetekohaselt põhjendatud meetme eesmärkidega;*
 - c) võib ühe ja sama menetluse käigus lubada sõlmida mitu lepingut (hulgihange);*
 - d) näeb ette hankelepingute sõlmimise pakkuja või pakkujatega, kes teeb/teevad parima hinna ja kvaliteedi suhtega pakkumise.*
3. Kui pakkumismenetlustes ei ole sätestatud teisiti, kuuluvad komisjoni korraldatud hanke kaudu saadud tulemused liidule.
4. Seoses omandilise kuuluvuse, kasutusõiguste ja litsentside andmisega kehtestatakse kommertskasutusele eelneva hanke lepingutes erisätted, et tagada tulemuste võimalikult ulatuslikum kasutamine ning vältida ebaausaid eeliseid.
- Kommertskasutusele eelneva hanke raames tulemused saanud töövõtjal on vähemalt kaasnevad intellektuaalomandi õigused. Hankijatel on tasuta kasutusõigused vähemalt tulemuste kasutamiseks nende endi jaoks *ja* õigus anda või osalevatelt töövõtjatelt nõuda, et need annaksid kolmandatele isikutele lihtlitsentse tulemuste kasutamiseks õiglastel ja mõistlikel tingimustel, kuid ilma õigusteta anda all-litsentse. Kui töövõtja ei suuda kasutada tulemusi kaubanduslikel eesmärkidel teatava aja jooksul pärast kommertskasutusele eelneva hanke toimumist, nagu on kindlaks määratud toetuslepingus, annab ta tulemuste omandilise kuuluvuse üle hankijale.

5. Seoses omandilise kuuluvuse, kasutusõiguste ja litsentside andmisega võib kehtestada innovaatiliste lahenduste riigihanke lepingutes erisätted, et tagada tulemuste võimalikult ulatuslikum kasutamine ning vältida ebaausaid eeliseid.

Artikkel 52

Finantsinstrumendid

1. ***Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 VIII jaotisega on ette nähtud kasutatavate finantsinstrumentide vorm ja nende rakendamine ning neid võib kombineerida üksteisega ning liidu eelarvest rahastatavate, sealhulgas määruse (EL) nr ...⁺/2013 raames antavate toetustega.***
2. ***Erandina määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 140 lõike 6 teisest lõigust assigneeritakse määruse (EL) nr ...⁺/2013 alusel kehtestatud rahastamisvahendi loodud tulud ja iga-aastased tagasimaksed vastavalt määruse nr 966/2012 artikli 21 lõikele 4 sellele rahastamisvahendile.***

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määruse „Horisont 2020” number dokumendist 2011/0401(COD).

3. *Erandina määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 140 lõike 6 teisest lõigust assigneeritakse otsusega nr 1982/2006/EÜ loodud riskijagamisrahastust ning otsusega nr 1639/2006/EÜ loodud suure kasvupotentsiaaliga ja uuenduslike VKEde süsteemi käivitamisetaapi osast (GIF1) saadud tulu ja iga-aastased tagasimaksed vastavalt määruse nr 966/2012 artikli 21 lõikele 4 määruse (EL) nr ...⁺/2013 kohastele õigusjärgsetele finantsinstrumentidele.*

Artikkel 53

VKEde vahend

1. *Ainult VKEd võivad osaleda taotlusvoorudel, mille kutsed on avaldatud määruse (EL) nr ...⁺/2013 artiklis 22 osutatud spetsiaalse VKEde vahendi alusel. Nad võivad teha koostööd teiste ettevõtete ja teadusorganisatsioonidega või ülikoolidega.*
2. *Kui ettevõtte on registreeritud VKEks, kestab selline õiguslik seisund eeldatavasti kogu projekti kestuse ajal ka siis, kui ettevõtte suurus ületab hiljem VKEde määratluse kohase künnise.*

⁺

Väljaannete talitus: palun sisestada määruse „Horisont 2020” number dokumendist 2011/0401(COD).

3. *VKEde vahendi puhul või rahastamisasutuste või komisjoni poolt VKEdele suunatud toetuste puhul võib toetuslepinguga kehtestada erisätteid, milles käsitletakse eelkõige omandilist kuuluvust, kasutusõigusi, kasutamist ja levitamist.*

Artikkel 54

Innovatsiooni kiirtee

1. *Kooskõlas artikliga 7 võivad innovatsiooni kiirtee meetmes osaleda kõik õigussubjektid. Innovatsiooni kiirtee raames rahastatakse innovatsiooni alaseid meetmeid. Innovatsiooni kiirtee raames avaldatud taotlusvoorudele võib esitada ettepanekuid iga määruse (EL) nr ...⁺/2013 I lisa II osa punktis 1 sätestatud erieesmärgi „Juhtpositsioon progressi võimaldava ja tööstusliku tehnoloogia vallas” alla kuuluva tehnoloogiavaldkonna kohta, või kõigi kõnealuse määruse I lisa III osa punktides 1 kuni 7 sätestatud prioriteedi „Ühiskondlikud väljakutsed” erieesmärkide kohta.*
2. *Ettepanekuid võib esitada igal ajal. Komisjon määrab ettepanekute hindamiseks kindlaks kolm lõpptähtaega aastas. Lõpptähtaja ning toetuslepingu allkirjastamise või toetuse andmise otsusest teatamise vaheline aeg ei ületa kuut kuud. Taotlused seatakse paremusjärjekorda vastavalt nende mõjule, kvaliteedile ja rakendamise tõhususele ning tasemele, kusjuures suurem kaal antakse mõjukriteeriumile. Ühes meetmes ei osale üle viie õigussubjekti. Toetuse summa ei ületa 3 miljonit eurot.*

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määruse „Horisont 2020” number dokumendist 2011/0401(COD).

Artikkel 55

Muud erisätted

- 1. Julgeolekualast tegevust hõlmavate meetmete puhul võib toetuslepingus sätestada erinõudeid, milles käsitletakse eelkõige kommertskasutusele eelnevat hanget, innovaatiliste lahenduste riigihanget, muudatusi konsortsiumi koosseisus, salastatud teavet, tulemuste kasutamist ja levitamist, avatud juurdepääsu teaduspublikatsioonidele, tulemuste üleandmist ning litsentside andmist.*
- 2. Olemasolevat või uut teadustöö infrastruktuuri toetavate meetmete puhul võib toetuslepinguga kehtestada infrastruktuuri kasutajaid ja nende infrastruktuurile juurdepääsu käsitlevad erisätted.*
- 3. Euroopa Teadusnõukogu eesliini teadusuuringuid käsitlevate meetmete puhul võib toetuslepinguga kehtestada erisätteid, milles käsitletakse eelkõige kasutusõigusi, ülekantavust ja levitamist seoses osalejate, teadlaste ja meetmetega seotud kolmandate isikutega.*
- 4. Koolitus- ja liikuvusmeetmete puhul võib toetuslepinguga kehtestada erisätteid, milles käsitletakse kohustusi seoses meetmest kasu saavate teadlastega, omandilise kuuluvuse, kasutusõiguste ja ülekantavusega.*

5. *Koordineerimis- ja toetusmeetmete puhul võib toetuslepinguga kehtestada erisätteid, milles käsitletakse eelkõige omandilist kuuluvust, kasutusõigusi, kasutamist ja tulemuste levitamist.*
6. *EIT teadmises- ja innovaatikakogukondade puhul võib toetuslepinguga kehtestada erisätteid, milles käsitletakse eelkõige omandilist kuuluvust, kasutusõigusi, kasutamist ja levitamist.*

V JAOTIS LÕPPSÄTTED

Artikkel 56

Delegeeritud volituste rakendamine

1. *Õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.*
2. *Artikli 1 lõikes 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile programmi „Horisont 2020” kehtivusajaks.*

3. *Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 1 lõikes 3 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.*
4. *Nüpea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.*
5. *Artikli 1 lõike 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.*

Artikkel 57

Kehtetuks tunnistamine ja üleminekusätted

1. Määrus (EÜ) nr 1906/2006 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2014.
2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, ei mõjuta käesolev määrus asjaomaste meetmete jätkumist ega muutmist, sealhulgas nende täielikku ega osalist tühistamist, kuni nende lõpuleviimiseni, samuti ei mõjuta see rahalist abi, mida komisjon või mõni rahastamisasutus annab otsuse nr 1982/2006/EÜ alusel või mis tahes muude selliste õigusaktide alusel, mida kohaldatakse sellise abi suhtes 31. detsembri 2013. aasta seisuga ning mille kohaldamist asjaomaste meetmete suhtes jätkatakse kuni nende lõpuleviimiseni.
3. Määrusega (EÜ) nr 1906/2006 loodud osalejate tagatisfondist pärinevad summad ning kõik kõnealuse fondi õigused ja kohustused kantakse fondile üle 31. detsembri 2013. aasta seisuga. Otsusega nr 1982/2006/EÜ sätestatud meetmetes osalejad, kes allkirjastavad toetuslepingu pärast 31. detsembrist 2013, teevad osamakse fondile.

Artikkel 58

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

....,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja